

T. C.

ORDU ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

FEN BİLİMLERİ ÖĞRETMENLERİNİN EĞİTİMDE
ÖDEVLERİN KULLANILMASINA YÖNELİK GÖRÜŞLERİNİN
İNCELENMESİ

ESMA KURBAN

YÜKSEK LİSANS TEZİ
MATEMATİK VE FEN BİLİMLERİ EĞİTİMİ ANABİLİM DALI
FEN BİLGİSİ EĞİTİMİ BİLİM DALI

ORDU 2024

TEZ BİLDİRİMİ

Tez yazım kurallarına uygun olarak hazırlanan ve kullanılan intihal tespit programının sonuçlarına göre; bu tezin yazılmasında bilimsel ahlak kurallarına uyulduğunu, başkalarının eserlerinden yararlanılması durumunda bilimsel normlara uygun olarak atıfta bulunulduğunu, tezin içerdiği yenilik ve sonuçların başka bir yerden alınmadığını, kullanılan verilerde herhangi bir tahrifat yapılmadığını, tezin herhangi bir kısmının bu üniversite veya başka bir üniversitedeki başka bir tez çalışması olarak sunulmadığını beyan ederim.

ESMA KURBAN

Not: Bu tezde kullanılan özgün ve başka kaynaktan yapılan bildirişlerin, çizelge, şekil ve fotoğrafların kaynak gösterilmeden kullanımı, 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunundaki hükümlere tabidir.

ÖZET

FEN BİLİMLERİ ÖĞRETMENLERİNİN EĞİTİMDE ÖDEVLERİN KULLANILMASINA YÖNELİK GÖRÜŞLERİNİN İNCELENMESİ

ESMA KURBAN

ORDU ÜNİVERSİTESİ FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

MATEMATİK VE FEN BİLİMLERİ EĞİTİMİ ANABİLİM DALI

FEN BİLGİSİ EĞİTİMİ BİLİM DALI

YÜKSEK LİSANS TEZİ, 65 SAYFA

(TEZ DANIŞMANI: Dr. Öğr. Üyesi Fatma Nur BÜYÜKBAYRAKTAR)

Ödev öğrencide sorumluluk duygusunu geliştiren, konunun tekrar edilmesi ve pekiştirilmesi amacıyla öğretmen tarafından öğrencilere verilen ders dışı etkinliklerdir. Ödevler eğitim programının ayrılmaz bir parçasıdır. Ödevler aile iletişim ve etkileşim sürecini olumlu yönde etkileyen, okul ile aile arasında köprü görevini üstlendiği bir öğretim aracıdır. Bu çalışmada fen bilimleri öğretmenlerinin eğitimde ödevin kullanılmasına yönelik görüşlerinin incelenmesi amaçlanmıştır. Araştırmanın evrenini, Türkiye genelinde MEB'e bağlı ortaokullarda görev yapan 38400 fen bilimleri öğretmeni oluşturmaktadır. Araştırmamızda örneklem büyüklüğümüz 380 olarak belirlenmiştir.

Fen bilimleri öğretmenlerinin eğitimde ödevlerin kullanılmasına yönelik görüşlerinin incelenmesi ve betimlenmesi amacıyla yürütülen bu çalışmada tarama yöntemi kullanılmıştır. Verilerin toplanma sürecinde anket tekniği kullanılarak, fen bilimleri öğretmenlerinin ödevlere yönelik görüşleri tespit edilmiştir. Araştırmaya katılan öğretmenlerin görüşleri betimsel istatistik ve betimsel analiz yoluyla analiz edilmiştir.

Sonuç olarak, fen öğretmenlerinin genel olarak ödev konusunda olumlu düşüncelere sahip oldukları görülmüştür. Uygulanan ankette fen öğretmenleri; araştırma ödevlerinin öğrencide merak uyandırması, yaratıcı düşünme becerisi ve sorumluluk kazandırması adına önemli bir ödev türü olduğunu dile getirmiştir. Aynı zamanda öğretmenler, fen dersinde verilen ödevlerin öğrencide dil, duyuşsal, sosyal, bilgi toplama ve problem çözme becerilerinin gelişmesine de katkı sağladığını düşünmektedir. Bunun yanında fen bilgisi öğretmenlerinin araştırma ödevlerinin daha etkili olduğunu düşünmekle birlikte derste test teknikli ödevleri daha sık tercih ettikleri görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Fen Bilimleri, Fen Öğretmenleri, Ödev, Öğretmen Görüşleri

ABSTRACT

INVESTIGATION OF SCIENCE TEACHERS' VIEWS ON THE USE OF HOMEWORK IN EDUCATION

ESMA KURBAN

**ORDU UNIVERSITY INSTITUTE OF NATURAL AND APPLIED
SCIENCES**

MATHEMATICS AND SCIENCE EDUCATION

SCIENCE TEACHER EDUCATION

MASTER THESIS, 65 PAGES

(SUPERVISOR: Assit. Prof. Dr. Fatma Nur BÜYÜKBAYRAKTAR)

Homework is an extracurricular activity given to students by the teacher for the purpose of repeating and reinforcing the subject, which develops the student's sense of responsibility. Assignments are an integral part of the educational program. Homework is a teaching tool that positively affects the family communication and interaction process and acts as a bridge between the school and the family. This study aimed to examine the views of science teachers on the use of homework in education. The population of the research consists of 38,400 science teachers working in secondary schools affiliated with the Ministry of Education throughout Turkey. In our research, our sample size was determined as 380.

The scanning method was used in this study, which was conducted to examine and describe the opinions of science teachers about the use of homework in education. By using the survey technique during the data collection process, science teachers' opinions about the homework were determined. The opinions of the teachers who participated in the research were analyzed through descriptive statistics and descriptive analysis.

As a result of these analyses, it was seen that science teachers generally had positive thoughts about homework. In the applied survey, science teachers; He stated that research assignments are an important type of assignments in terms of arousing curiosity in students, gaining creative thinking skills and responsibility. At the same time, teachers consider the contribution of what is taught in science branches to the records of students' language, affective, social, information gathering and problem solving skills. In addition, it has been determined that although science teachers think that research assignments are more effective, they prefer assignments with test techniques more frequently in class.

Keywords: Science, Science Teachers, Homework, Teacher Opinions

TEŞEKKÜR

Yüksek lisans tez sürecimde bana her konuda yardımcı olan, desteğini benden esirgemeyen kariyerimde desteğini hep üzerimde hissettiğim değerli hocam Dr. Öğr. Üyesi Fatma Nur BÜYÜKBAYRAKTAR'a teşekkür ediyorum.

Çalışma sürecimde bana yardımcı olan ve bilgi birikimlerinden yararlandığım kıymetli öğretmenlerimiz Doç. Dr. Sevdâ TÜRKİŐ, Doç. Dr. Elif ÇİL ve Arş. Gör. Yasemin BAŐKAN' a yürekten teşekkürlerimi sunarım.

Çalışmamı hazırladığım bu süreçte manevi desteklerini benden esirgemeyen değerli aileme ve yüksek lisans boyunca akademik yönden bana destek olan değerli tüm hocalarıma teşekkür ederim.

ESMA KURBAN

	<u>Sayfa</u>
TEZ BİLDİRİMİ	I
ÖZET	II
ABSTRACT	III
TEŞEKKÜR	IV
İÇİNDEKİLER	V
ŞEKİL LİSTESİ	VI
ÇİZELGE LİSTESİ	VII
SİMGELER ve KISALTMALAR LİSTESİ	VIII
EKLER LİSTESİ	XI
1.GİRİŞ	1
1.1 Araştırmanın Önemi.....	1
1.2 Araştırmanın Amacı.....	3
1.3 Varsayımlar.....	3
1.4 Sınırlılıklar.....	3
1.5 Tanımlar.....	3
2. GENEL BİLGİLER	4
2.1 Ödevin Tanımı.....	4
2.2 Ödevin Amaçları.....	5
2.3 Ödevin Tarihsel Gelişimi.....	5
2.4 Ödevde Öğretmenlerin Rolü.....	6
2.5 Öğretmenlerin Ödev Verme Nedenleri.....	7
2.6 Ödevde Ebeveynlerin Rolü.....	7
2.7 Ödevin Olumlu ve Olumsuz Yönleri.....	8
2.7.1 Olumlu Yönleri.....	8
2.7.2 Olumsuz Yönleri.....	8
2.8 Ödev Türleri.....	9
2.9 Fen Eğitiminde Ödev.....	10
2.10 Ödevde Yönelik Yapılan Çalışmalar.....	11
3. MATERYAL VE YÖNTEM	17
3.1 Araştırmanın Modeli.....	17
3.2 Evren ve Örneklem.....	17
3.3 Veri Toplama Aracı.....	18
3.4. Verilerin Analizi.....	19
3.5. Geçerlik ve Güvenirlik.....	19
4.ARAŞTIRMA BULGULARI	20
4.1 Anketin 29 Maddesine Yönelik Bulgular.....	20
4.2 Anketin İki Açık Uçlu Sorusuna Yönelik Bulgular.....	34
5.SONUÇ VE TARTIŞMA	37
5.1.ÖNERİLER.....	42
5.1.1 Öğretmene Yönelik Öneriler.....	43
5.1.2 Gelecekteki Araştırmalara Yönelik Öneriler.....	43
6.KAYNAKLAR	44
EKLER	50
ÖZGEÇMİŞ	54

ŞEKİL LİSTESİ

Sayfa

Şekil 4.1.1 Anketin 1. Sorusuna İlişkin Veriler	20
Şekil 4.1.2 Anketin 2. Sorusuna İlişkin Veriler	20
Şekil 4.1.3 Anketin 3. Sorusuna İlişkin Veriler	21
Şekil 4.1.4 Anketin 4. Sorusuna İlişkin Veriler	21
Şekil 4.1.5 Anketin 5. Sorusuna İlişkin Veriler	22
Şekil 4.1.6 Anketin 6. Sorusuna İlişkin Veriler	22
Şekil 4.1.7 Anketin 7. Sorusuna İlişkin Veriler	23
Şekil 4.1.8 Anketin 8. Sorusuna İlişkin Veriler	23
Şekil 4.1.9 Anketin 9. Sorusuna İlişkin Veriler	24
Şekil 4.1.10 Anketin 10. Sorusuna İlişkin Veriler	24
Şekil 4.1.11 Anketin 11. Sorusuna İlişkin Veriler	25
Şekil 4.1.12 Anketin 12. Sorusuna İlişkin Veriler	25
Şekil 4.1.13 Anketin 13. Sorusuna İlişkin Veriler	26
Şekil 4.1.14 Anketin 14. Sorusuna İlişkin Veriler	26
Şekil 4.1.15 Anketin 15. Sorusuna İlişkin Veriler	27
Şekil 4.1.17 Anketin 17. Sorusuna İlişkin Veriler	28
Şekil 4.1.18 Anketin 18. Sorusuna İlişkin Veriler	28
Şekil 4.1.19 Anketin 19. Sorusuna İlişkin Veriler	29
Şekil 4.1.20 Anketin 20. Sorusuna İlişkin Veriler	29
Şekil 4.1.21 Anketin 21. Sorusuna İlişkin Veriler	30
Şekil 4.1.22 Anketin 22. Sorusuna İlişkin Veriler	30
Şekil 4.1.23 Anketin 23. Sorusuna İlişkin Veriler	31
Şekil 4.1.24 Anketin 24. Sorusuna İlişkin Veriler	31
Şekil 4.1.25 Anketin 25. Sorusuna İlişkin Veriler	32
Şekil 4.1.26 Anketin 26. Sorusuna İlişkin Veriler	32
Şekil 4.1.27 Anketin 27. Sorusuna İlişkin Veriler	33
Şekil 4.1.28 Anketin 28. Sorusuna İlişkin Veriler	33
Şekil 4.1.29 Anketin 29. Sorusuna İlişkin Veriler	34

ÇİZELGE LİSTESİ

Sayfa

Çizelge 3.2.1 Katılımcıların demografik özellikleri.....	18
Çizelge 3.5.1 "Öğretmenlerin Ödeve Karşı Tutum Anketi"nin Güvenirlilik Sonuçları	19
Çizelge 4.2.1 Fen Öğretmenlerinin Derste Verilen Ödev Türüne Yönelik Görüşleri	35
Çizelge 4.2.2 Fen Öğretmenlerinin Derste Etkili Olduğunu Düşündükleri Ödev Türüne Yönelik Görüşleri.....	37

SİMGELER ve KISALTMALAR LİSTESİ

MEB : Milli Eğitim Bakanlığı

EKLER LİSTESİ

	<u>Sayfa</u>
EK:1 Öğretmenlerin Ödev Karşı Tutum Anketi.....	51
EK:2 Milli Eğitim Bakanlığı İzni.....	53

1. GİRİŞ

Bu bölümde araştırmanın önemi, amacı, varsayımlar, sınırlılıklar ve araştırmada kullanılan tanımlara ilişkin bilgiler yer almaktadır

1.1 Araştırmanın Önemi

Günümüz eğitim sistemi, öğrencilerin öğretim sürecine etkin katılımını sağlamak ve problem çözme, eleştirel düşünme, okulda öğrendikleri bilgileri günlük yaşama transfer etme gibi becerilere sahip olan bireyler yetiştirmeyi amaçlamaktadır (Akgün ve ark., 2015). Bununla birlikte eğitim ortamında öğrenciyi merkeze alan ve sürece aktif eden bir eğitim anlayışı hakimdir. Bu anlayışın desteklenmesi üzerine birçok eğitimcimiz ödev yöntemine başvurmaktadır. Ödevler, öğrenilen konuları pekiştirmek ve öğrenciyi araştırmaya yöneltmek amacıyla uygulanan bir öğretim yöntemidir (Yuladır ve Doğan, 2009). Ödev öğretmenin yönlendirmesi ve müdahalesi olmadan okul dışında yapılan, öğretmen tarafından verilen öğretimsel görev olarak adlandırılabilir. Ödevler öğrencilerde başkalarının yardımı olmadan kendi kararlarını alabilme ve hayatını yönetme becerisinin gelişimini sağlar. Aynı zamanda ödevler kendi başına öğretmen desteği ve yardımı olmadan yapılması gereken görevler olması nedeniyle öğrencinin bağımsız karar alabilme becerisinin gelişimine de yardımcı olur (Avcı, 2022).

Ödev eğitimin önemli bir parçasıdır ve eğitimcilerin her zaman ilgi alanlarından biri olmuştur. Okul yöneticileri ve öğretmenler öğrencilerin öğrenilenleri pekiştirmesi amacıyla ödevi etkili bir şekilde kullanmak istemektedir. Ödevin öğrenilenleri pekiştirmesi yanında öğrencilerin yeni bilgiler öğrenmesini sağlaması ve kendi kendine öğrenmeyi kolaylaştırması eğitimciler tarafından sıklıkla tercih edilmesinin nedenlerindedir. Ayrıca iyi planlanmış ve iyi tasarlanmış ödevler, öğrencilerin okulda öğrendikleri bilgileri pekiştirmelerine, kendi sorumluluklarını üstlenmelerine, özgüvenlerini geliştirmelerine farklı konuları keşfetmelerine ve öğrendiklerini uygulamalarına yardımcı olur (Aksu, 2018). Ödevler, öğrencilerin bilgi seviyesini arttırmakla birlikte analiz, sentez gibi üst düzey düşünme becerilerinin gelişmesine de olanak tanır. Okulda öğrenilen bilgiler verilen ödevlerle birlikte tekrar edildiğinde ödevler öğrencilere pekiştireç verme olanağı sunarak öğrencilerin konuları daha özümsemesine yardımcı olur. Ödevler öğrenciyi

çalışmaya motive ederek başarısını arttırır. Bununla birlikte ödevler, öğrencilerde planlı ve düzenli bir çalışma alışkanlığının oluşmasını sağlar (Çelebi ve Arslantaş, 2021). Öğretmenlerin öğrencilere ödev verme amaçları öğretmenler arasında farklılık gösterebilir. Alanyazında bu amaçlar tekrar düzeyinde alıştırmalar, sonraki derse ön hazırlık, öğrenme sürecine öğrenciyi katma, öğrencilere iş birliği içerisinde çalışma alışkanlığı kazandırma, veli-öğrenci ve veli-öğretmen ilişkisini geliştirme, araştırma becerisi kazandırma olarak belirtilmiştir (Sayan ve Mertoğlu, 2020). Ödevin amacı, sadece öğrencinin başarısını arttırmaya yönelik değildir. Öğrencilere birlikte çalışma davranışı ve iletişim kurabilme gibi sosyal becerilerin kazandırılması da amaçlanmaktadır. Bununla birlikte öğrencilerin sorumluluk sahibi olması, kendi kendini yönetebilmesi, zamanını doğru kullanması ve değişik bakış açlarına sahip olma gibi becerilerinin kazanılması da amaçlanmaktadır (Kapıkıran ve Kıran, 1999).

Öğretmenlerin sıklıkla ödev yöntemine başvurduğu derslerden biri de fen bilimleri dersidir. Çünkü fen bilimleri dersinde yer alan konuların içinde çok sayıda soyut kavram bulunur ve bu soyut kavramların öğrenciler tarafından anlaşılabilmesi için günlük hayatla ilişkilendirici ödevler verilmesi gerekir (Bağlama, 2022). Fen dersinde verilen bu ödevler günlük yaşam ile okul arasında köprü görevi oluşturarak öğrencilerin okulda öğrenmiş oldukları bilgileri günlük hayata transfer etmelerine ve konuları daha iyi anlamalarına yardımcı olur (Deveci, 2011). Fen eğitiminin amacı, öğrencilerin mevcut problemleri günlük yaşamla ilişkilendirecek çözüm önerileri geliştirmelerini ve bilimsel bilgilerinin derinleştirilmesini sağlamaktır. Bununla birlikte farklı disiplinleri paylaşarak çözüm önerileri geliştirmek, mevcut sorunları günlük yaşamla ilişkilendirmek ve bireylerin yüksek bilişsel yeteneklerini ortaya çıkarmak fen bilimleri dersi öğretim programının hedefleri arasında yer almaktadır. Fen bilimleri öğretim programının hedeflerinden biri de tüm öğrencilerin bir fen okuryazarı olarak yetişmesini sağlamaktır (MEB, 2018). Fen okuryazarlığına sahip bireyler bilgilere kolay ulaşır ve yeni bilgiler üretir. Öğrencilerin teknolojik gelişmelere bağlı bilimsel okur-yazar bireyler olarak yetiştirilmesi yine fen dersleriyle sağlanmaktadır (Pınarbaşı ve ark., 1999; Yiğit ve ark., 2002). Öğretimle bütünleşmiş ödevler, öğrenciyi bilgiye ulaştırır ve ulaştığı bilgilerden yeni bilgiler üreterek öğrencinin yaratıcılığını kullanmasına da olanak tanır (Çetinkaya, 2019).

Literatürde ödevle yönelik birçok araştırmalar yer almaktadır. Bu araştırmalar incelendiğinde araştırmacıların, ödevlerin öğrencilerin akademik başarılarına olan etkisi (Kapıkıran ve Kıran, 1999; Gür, 2003; Üstel, 2016; Kayan ve Adıgüzel, 2021) öğrenci başarısı üzerindeki etkisi (Tertemiz, 1991; Ilgar, 2005; Kaplan, 2006) velilerin ve öğrencilerin ödev hakkındaki düşünceleri (Keith ve ark., 1993; Van Voorhis, 2001; Deveci 2011, Duru ve Çoğmen, 2017; Ok ve Çalışkan, 2019) üzerinde yoğunlaştıkları ve öğretmenlerin ödevle yönelik görüşleri hakkındaki çalışmaların az ve yetersiz olduğu görölmektedir. Yapılan bu çalışmanın ödevin öğretim ortamında daha etkili bir şekilde kullanılmasına ve fen bilimleri öğretmenlerinin ödev konusuna yönelik çalışmalarına katkı sağlayacağı düşünölmektedir.

1.2 Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın amacı, fen bilimleri öğretmenlerinin eğitimde ödevin kullanılmasına yönelik görüşlerini incelemektir. Bu amaç doğrultusunda fen bilimleri öğretmenlerinin fen bilimleri dersinde verilen ödevlere yönelik görüşleri nelerdir? sorusuna cevap aranmıştır.

1.3 Varsayımlar

- Araştırmaya katılan fen bilimleri öğretmenlerinin, araştırmacı tarafından hazırlanan anketi samimi ve içten bir şekilde dolduracakları varsayılmaktadır.

1.4 Sınırlılıklar

- Bu araştırma Türkiye’de Millî Eğitim Bakanlığına bağlı okullarda görev alan fen bilimleri öğretmenleriyle sınırlıdır
- Çalışma kapsamında toplanan verilerle sınırlıdır.
- Araştırmacıların ulaşabildiği kaynaklar ile sınırlıdır

1.5 Tanımlar

Ödev: Okulda yapılan etkinliklerin veya derslerin pekiştirilmesi amacıyla ders dışında öğretmen tarafından öğrencilere verilen ek çalışmalardır (Turanlı, 2007)

Fen Bilimleri: Fen bilimleri öğrencilerin çevresini tanımasını, doğadan yararlanmasını ve bilimsel düşünme becerisini geliştirmeyi amaçlayan bir bilim dalıdır (Kırpık ve Engin, 2009)

2. GENEL BİLGİLER

2.1 Ödevin Tanımı

Eğitimde bir öğretim aracı olarak kullanılan ödevin tanımına yönelik literatürde farklı görüşler yer almaktadır. Cooper (1989) ev ödevini, öğretmenler tarafından öğrencilere okul saatleri dışında yapılması amacıyla verilen görevler olarak tanımlamıştır. Ev ödevleri okul dışında yapılması gereken etkinliklerden biridir ve öğretmenler tarafından eğitimi desteklemek amacıyla evde yapılmak üzere verilir. Türkoğlu ve ark., (2007) ev ödevini, öğrencilerin okulda görmüş olduğu yeni davranışları kazanmak ve pekiştirmek amacıyla ders dışı zamanlarda bireysel ya da grup olarak yaptıkları çalışmalar olarak tanımlamışlardır. Turanlı'ya (2007) göre ev ödevi, okulda yapılan etkinliklerin veya derslerin pekiştirilmesi amacıyla genellikle okulun dışında tamamlanması üzerine verilen ek çalışmalardır. Güneş'e (2014) göre ev ödevi; öğrencilerin sorumluluk duygusunu geliştiren, aile iletişim ve etkileşim sürecini olumlu yönde etkileyen, okul ile aile arasında köprü görevini üstlendiği ve dil, zihinsel, duygusal ve sosyal becerilerine katkı sağladığı bir öğretim aracıdır. Kısacası ödev, öğrencide sorumluluk duygusunu geliştiren, birçok becerilere katkı sağlayan, konunun tekrar edilmesi ve pekiştirilmesi amacıyla öğretmen tarafından öğrencilere verilen ders dışı etkinlikler olarak tanımlanabilir.

Ödevler öğrencilere, öğretilen bilgilerin kalıcı olması; öğrencileri araştırma yapmalarına katkı sağlaması; öğrencilerin derste öğrendikleri bilgileri günlük yaşamda kullanabilmesini sağlaması; eksik olan konuların öğrenilmesini sağlaması ve derse hazırlık yapılması amacıyla verilmektedir (Çetinkaya, 2019). Öğretmenler; okulda öğrenilen derslerin evde tekrar edilmesi, öğrencilerin sonraki derslere hazır bir şekilde gelmesi, öğretmen, öğrenci ve veli arasındaki iletişimin daha sağlıklı bir şekilde kurulabilmesi için ödevlere başvurmaktadır (Van Voorhis, 2004). Eğitim programının ayrılmaz bir parçası olan ev ödevlerinin etkililiği; öğretmen, öğrenci ve aile arasındaki işbirliği etkisine dayanmaktadır (Walberg ve ark., 1985). Ödevler, öğrenci ile öğretmen arasındaki iletişimin kurulmasına yardımcı olan bir araçtır. Ödevler aracılığıyla öğretmen öğrencinin bilgiyi hangi düzeyde anladığını, anlamlandırıldığını ve kullandığını anlayabilir ve gerekli müdahaleleri ancak bu çıkarımlar doğrultusunda yapabilir (Varışoğlu ve Şeref, 2012). Bununla birlikte ailelerin çocuklarının ev ödevlerine yardımcı olması ve aktif olarak katılması da

önemlidir. Öğrencilerin okul başarısının artmasında aile desteğinin önemli bir etken olduğunu ve sağlıklı bir okul-aile işbirliği yapılması halinde öğrencilerin okuldaki başarısının daha üst düzeyde arttığını yapılan araştırmalar göstermektedir. Ayrıca ödevler öğrenci, öğretmen ve aile arasında bağ kurma ve işbirliği açısından da köprü vazifesi de görmektedir. Ödevler aileye öğrencilerin okulda yaptıkları çalışmalarını yakından izleme ve destekleme fırsatı vermektedir (Güneş, 2014).

2.2 Ödevin Amaçları

- Okulda öğretilen temel becerileri uygulamak
- Öğrencileri bir sonraki derse hazırlamak
- Öğrencilerin öğrenmeye katılımını teşvik etmek
- Öğrencilerin zaman yönetimi, sorumluluk, azim ve özgüven gibi alanlarda kişisel gelişimini teşvik etmek
- Ev ödevi politikası gerekliliklerini yerine getirmek
- Veliler ve öğrenciler arasındaki iletişimi geliştirmek
- Öğrencilerin okulda öğrendikleri kavramları farklı bağlamlarda uygulamaya çalışmasını sağlamak (Van Voorhis, 2004)
- Öğrencilere çalışma alışkanlığı kazandırmak
- Öğrencilerin okulda öğrendiği bilgileri kısa süreli bellekten, uzun süreli belleğe geçmesini sağlamak (Büyüktokatlı, 2009)

2.3 Ödevin Tarihsel Gelişimi

Ödevin tarihsel sürecine bakıldığında, geçmiş yıllarda Amerika'da görev yapan eğitimciler ödevin öğrenciler için boşa harcanan zaman olduğunu ileri sürmüşlerdir. 1800'ün sonuna doğru ebeveynler, çocukların saatlerde ödev yapmalarından ötürü yorgun ve bitkin düşmelerine neden olan ödevlere karşı olumsuz düşünceler oluşturmaya başlamışlardır. Ardından ödevin ünlü bir dergide ulusal bir suç olarak bahsedilmesinden sonra birçok okulda ödev yasaklanmış yada sınırlama getirilmiştir. Ödevlere karşı olan bu olumsuz tepkilerden sonra 1950'ye kadar ödev konusu gündeme alınmamıştır. 1950'lerin sonlarına doğru uzman eğitimciler ev ödevinin kaldırılması yerine ev ödevinde reformlar yapılmasını önermişlerdir. Bu gelişmeler, okullarda artan sıradanlığa karşı ödevlerin yeniden eğitim sisteminin içine dâhil edilmesini zorunlu kılmıştır. 1970' de ödevlerin öğrenciler için yararlı

olduğu konusunda kuvvetli bir uzlaşı meydana gelmiştir. Özellikle ilköğretimde öğrenim gören çocuklara verilen ödevlere karşı artış olduğuna dair çalışmalar olmuştur. Bu çalışmalar incelendikten sonra 1980'in ortalarında eğitim ödevleri tekrar desteklemeye başlamıştır 21. yüzyıl başlangıcında ödevler öğretmenlerin başlıca stratejilerinden biri olmuştur. Eğitimciler ödevlerin öğrencilerin derste öğrenilen bilgileri ve becerileri geliştirme amaçlı olduğu görüşünü savunmuşlardır (Cooper ve ark., 1998; Gill ve Schlossman, 2003; Atlı, 2012). Kısacası ödev konusu tüm dünyada tartışılan gündem haline gelmiştir. Bunun sonucu olarak da bazı dönemlerde öğrencilere çok ödev verilmiş, bazı dönemlerde de ödevler yasaklanmıştır. Ancak günümüzde ödev, öğrencinin gelişimine katkısı göz önüne alınarak tekrar ön plana çıkmıştır. Günümüzde ödevlerin öğrencilerde birçok beceriye katkıda bulunduğu, etkileşimi arttırdığı ve yaşam boyu öğrenmeye katkısı olduğu görülmektedir (Cooper, 2001; Güneş, 2014; Yıldırım, 2020). Uzun bir geçmişı olan ödevlerin tarihine bakıldığında hakkında birçok olumlu ve olumsuz görüş öne sürülmüş olsa da ödevlerin günümüz eğitim sisteminde önemli bir yere sahip olduğu bilinmektedir (Deveci, 2011).

2.4 Ödevde Öğretmenlerin Rolü

Ödev süreci, öğrencilerin belirli öğrenme hedeflerine ulaşmalarına yardımcı olmak için ödevlerin konularını ve içeriğini seçen öğretmenlerle başlar. Böylece öğretmen sadece ödev vermekle kalmaz, aynı zamanda ödev de tasarlar. Ödev tasarlamak, öğretmenlerin ve öğrencilerin ilgisini çekecek ve başarılı olmalarına yardımcı olacak ödevlerin amaçlarını, biçimlerini ve diğer öğelerini göz önünde bulundurmasını gerektirir. Ödevler yalnızca öğretmenlerin müfredata ilişkin bilgilerini yansıtmakla kalmaz; aynı zamanda öğrencilerin becerilerini, yeteneklerini, ihtiyaçlarını, öğrencilerin ailelerinin özelliklerini ve durumlarını anlamalarını da yansıtır (Çelebi ve Arslantaş, 2001). Güneş (2014), öğretmenlerin ödevdeki rollerini şu şekilde sıralamıştır:

- Velileri bilgilendirme
- Ödevleri izleme
- Öğrencilerin öğrenme ihtiyaçlarını belirleme
- Öğrencileri güdüleme

2.5 Öğretmenlerin Ödev Verme Nedenleri

Ödev öğrencilerin.

- Okulda öğrendikleri bilgileri tekrar etmelerinde ve uygulamalarında,
- Öğrenmeye yönelik sorumluluk duygularının gelişmesinde,
- Zamanı etkili bir şekilde kullanmayı öğrenmelerinde,
- Okulda öğrendikleri bilgilerin uzun süreli hafızaya aktarılmasında
- Bağımsız çalışmayı öğrenmelerinde,
- Öğrendikleri bilgileri kullanarak yeni bir çalışma ortaya koyarken yeni beceriler kazanmasında,
- Zaman sınırlaması olmadığından konuları daha kapsamlı bir şekilde araştırmalarını sağlamasında ve öğrenmelerini kolaylaştırmasında yardımcı olmasından dolayı öğretmenler tarafından tercih edilmektedir (MEB, 2023)

2.6 Ödevde Ebeveynlerin Rolü

Ödevlerin hem aileler hem de çocuklar açısından birçok yönden yararlı olduğu söylenebilir. Öğrenciden ödevlerini evde yapmasını istemek ve aileden de çocuklarının ödevlerini yapma sürecinde kontrol görevini vermekle, ailelerin okulda yapılan çalışmalara daha çok katılmaları sağlanabilir. Ailenin bu sürece dahil olması öğrenci üzerinde olumlu bir etki yaratır. Ailenin bu sürece dahil olduğunu farkedene öğrenciler ödev konusunda daha istekli olurlar (Türkoğlu ve ark., 2007). Ödevler, ebeveynlere öğrencilerin ne öğrendiğini görme, çocuklarla öğrendikleri hakkında konuşma ve öğrencilerin öğrenmesini desteklemenin yolları hakkında öğretmenler ve diğer okul topluluğu üyeleriyle etkileşim kurma fırsatları sunar (Walker ve ark., 2004). Ebeveynlerin ödevlere yardımcı olması öğrencilerin okul ile güçlü bir ilişki kurmasını teşvik eder ve iletişimi artırır. Ebeveynlerin çocukların akademik ilerlemesine gösterdiği ilgi, aynı zamanda güveni ve öğrencilerin bilgilerini oluşturur. Okul, ebeveynlerin bu ödev sürecine katıldıklarını anladıklarında öğrencilerin daha fazla çaba göstermesine yardımcı olur, buda öğrenci başarısını artırır (Cooper ve ark., 2006; Minke, 2017).

2.7 Ödevin Olumlu ve Olumsuz Yönleri

2.7.1 Olumlu Yönleri

- Sınıfta öğrenilen bilgilerin kalıcılığını artırır.
- Öğrencilerin sorumluluk almasını sağlar.
- Okul ile aile arasında bağ oluşturur
- Öğrencinin okulda işlenen konuları tekrar etmesini sağlar.
- Öğrencilerin derslere olan ilgisini yükseltir.
- Öğrenciyi değişik kaynaklara yöneltir ve öğrencinin bilgiyi tam olarak öğrenebilmesini sağlar.
- Öğrencilerin okul başarısını arttırır.
- Öğrenciye düşünme alışkanlığı kazandırır.

2.7.2 Olumsuz Yönleri

- Öğretmenlerin öğrencilere anlama seviyesi üzerinde ödevler vermesi öğrencide yapamama hissinin oluşmasına neden olur ve öğrenciyi başarısız olmaya yöneltir.
- Verilen ödevlerin öğrenci tarafından sıkıcı ve zor bulunması ödev yapma esnasında aile ile çocuklar arasında hoş olmayan durumlar ve gerginlikler oluşturur
- Okulda verilen ödevlerin öğretmen tarafından kontrol edilmesi ve izlenmesi hem öğretmen hem de öğrenciye zaman kaybettirmektedir
- Ödev yapmayan öğrencilerin öğretmenler tarafından cezalandırılması öğrencilerin ödevlere karşı olumsuz düşünmesine yol açar.
- Öğrenciler arasında eşitsizliğe yol açar.
- Çatışma ve stres kaynağıdır.
- Gereğinden fazla verilen ödevler azmin yok olmasına ve öğrencilerin dersten soğumasına neden olur (Güneş, 2014)

2.8 Ödev Türleri

Ödev türleri farklı kaynaklarda farklı şekillerde sınıflandırılmaktadır. Ergün ve Özdaş (1997) ev ödevlerini 6 grupta sınıflandırmışlardır. Bunlar:

- Bilgi ve beceriyi ortaya koyan ödevler
- Bilgiyi genişleten ödevler
- Bilgi ve beceriyi sistematikleştirilen ödevler
- Verilen örneklere göre bilgi ve beceriyi uygulayan ödevler
- Yeni durum ve örneklere belli bilgi ve beceriyi uygulayan ödevler
- Yeni bilgi ve malzemeleri işleyen ödevler

Türkoğlu ve ark., (2007) ödev türlerini; pratik alıştırmaya ödevleri, hazırlık ödevleri ve geliştirme ödevleri olmak üzere üç grupta sınıflandırmışlardır. Pratik alıştırmaya ödevleri; öğrencilerin okulda öğrendikleri bilgileri tekrar etmesine, gözden geçirmesine ve uygulamasına olanak tanıyan ödevlerdir. Hazırlık ödevleri, işlenecek olan derslere öğrencileri daha iyi hazırlamak için bir konuda temel bilgi kazandıran ödevlerdir. Geliştirme ödevleri ise öğrencilerin kendilerini geliştirmelerine yardımcı olan ödevlerdir.

Lee ve Pruitt'e (1979) ise ev ödevlerini; derse hazırlık ödevleri, uygulama ödevleri, genişletme ödevleri ve yaratıcı ödevler olmak üzere 4 gruba ayırmıştır. Derse hazırlık ödevleri; öğrencilere sonraki dersten en üst düzeyde fayda sağlamaları için verilen ödevdir. İşlenecek konuya yönelik hazırlık sorularını cevaplamak, fen dersinde konuyla ilgili metin okumak, fen konusu olan organellerle ilgili video izlemek bu ödev türüne örnektir. Uygulama ödevleri öğrencilere okulda öğrendikleri bilgileri uygulama fırsatı verir. Ancak uygulama ödevleri, öğrencilere can sıkıntısı vermesinin yanı sıra daha az üreten hayal gücü olmayan, tekrarlayan alıştırmalar olması gerekçesiyle eleştirilmektedir. Bununla birlikte bireyselleştirilmiş öğretimde uygulama ödevlerinin kullanımı önemli bir yer tutar. Genişletme ödevlerinde öğrenciyi ek ödevler yardımıyla sınıfta başlayan çalışmanın ötesine taşıma vardır. Bu ödevler bireyselleştirmiş ve yeni ürün ortaya koyan bilgi arayışını teşvik eder. Genişletme ödevleri genellikle öğrenciler tarafından belirlenen problemler etrafında inşa edilir (Türkoğlu ve ark., 2007; Güneş, 2014; Büyükbayraktar, 2022). Yaratıcı ev ödevlerinin amacı, öğrencilerin beceri ve kavramları yeni ve farklı yollarla bir araya

getirmesidir. Öğrencilerin bir yanıt üretme sürecinde birçok beceri ve kavramı birleştirmesini gerektirir. Bu ödev türünün tamamlanması genellikle diğer ödev türlerine göre daha uzun sürer (Lee ve Pruitt, 1979)

2.9 Fen Eğitiminde Ödev

Eğitimin temel amaçlarından biri insanı hayata hazırlamak ve günlük hayattaki olayları anlamasını sağlamaktır. Bu temel hedefe ulaşmak için fen bilimleri dersi oldukça önemlidir. Fen bilimleri dersinde öğrencilere teorik bilginin yanında günlük yaşamda karşılaşılabilecekleri problemlere mantıklı ve yaratıcı çözümler üretmelerine yönelik deneyim kazandırmaya çalışmak (Pınarbaşı ve ark., 1999; Yiğit ve ark., 2022) fen bilimleri öğretim programının temel amaçları arasında yer almaktadır. Fen bilimleri öğretim programının temel amaçları şunlardır: 1) Astronomi, biyoloji, fizik, kimya, yer ve çevre bilimleri ile fen ve mühendislik uygulamaları hakkında temel bilgiler kazandırmak. 2) Doğanın keşfedilmesi ve insan-çevre arasındaki ilişkinin anlaşılması sürecinde, bilimsel süreç becerileri ve bilimsel araştırma yaklaşımını benimseyip bu alanlarda karşılaşılan sorunlara çözüm üretmek, 3) Birey, çevre ve toplum arasındaki karşılıklı etkileşimi fark ettirmek; toplum, ekonomi ve doğal kaynaklara ilişkin sürdürülebilir kalkınma bilincini geliştirmek. 4) Günlük yaşam sorunlarına ilişkin sorumluluk alınmasını ve bu sorunları çözmeye fen bilimlerine ilişkin bilgi, bilimsel süreç becerileri ve diğer yaşam becerilerinin kullanılmasını sağlamak. 5) Fen bilimleri dersine yönelik kariyer bilinci oluşturmak ve öğrencilerin girişimcilik becerilerini gelişmesini sağlamak. 6) Bilimsel bilginin nasıl oluştuğunu ve oluşturulan bilginin yeni araştırmalara nasıl transfer edileceğini anlamalarına yardımcı olmak. 7) Öğrencilerin etrafında oluşan olaylara yönelik ilgi oluşmasını sağlamak. 8) Öğrencilerde güvenli çalışma bilinci oluşturmak 9) Sosyobilimsel konular hakkında öğrencilerin muhakeme yeteneğini ve karar verme becerilerini geliştirmek. 10) Evrensel ahlak değerleri, millî ve kültürel değerler ile bilimsel etik ilkelerinin benimsenmesini sağlamak (MEB, 2018).

Fen bilimleri dersi konularının içeriğinde çok sayıda soyut kavram yer alması öğrencilerin konuları öğrenmesini zorlaştırmaktadır. Bu nedenle öğrencinin fen dersinde işlenen konuları günlük yaşantısıyla ilişkilendirmesi gerekmektedir. Ders dışı zamanlarda öğrencilere verilen etkinliklerin arasında akla ilk gelen ev ödevleridir. Fen dersinde verilen ödevler günlük yaşam ile okul arasında köprü

görevi oluşturarak öğrencilerin okulda öğrenmiş oldukları bilgileri günlük hayata transfer etmelerine ve konuları daha iyi anlamalarına yardımcı olur. (Deveci, 2011). Arslan (2021), fen bilimleri dersinde dersinde verilen eğitsel oyun içerikli ev ödevlerinin öğrenciler tarafından zevkli, faydalı, öğretici ve düşündürücü olarak görüldüğünü ve öğrencilerin ödev yapma isteklerini artırdığını belirtmiştir. Bununla birlikte Forster (2000), öğrencilere verilen ödevlerin ev ile okul arasında bir köprü kurarak okulda öğrendikleri bilgileri günlük hayata transfer etmesini kolaylaştırdığını belirterek ödevin öğrenciler üzerindeki olumlu etkisini vurgulamıştır.

2.10 Ödev Yönelik Yapılan Çalışmalar

Cooper (1989), ev ödevinin etkileri ve başarılı ev ödevlerinin bileşenleri hakkında yaklaşık 120 ampirik çalışmayı gözden geçirmiştir. Bu gözden geçirme, ev ödevinin öğrencilerin başarısını artırıp artırmadığına dair genel soruyu yanıtlamaya yardımcı olan üç tür çalışmayı içermektedir. İlk çalışma türü, ev ödevi verilen öğrencilerin başarısını ev ödevi verilmeyen öğrencilerle karşılaştırdı. 1962 ve 1986 yılları arasında yürütülen 20 çalışmada, 14'ü ev ödevini destekleyen, 6'sı ise ev ödevi yapılmamasını destekleyen etkiler üretti. En ilginç olanı, sınıf düzeyinin ev ödevinin başarı ile ilişkisi üzerindeki etkisiydi. Bu araştırmalar, standart testler veya notlarla ölçüldüğünde, bir sınıftaki ortalama bir lise öğrencisinin ev ödevi yapmayan bir sınıftaki öğrencilerin %69' undan daha iyi performans gösterdiğini ortaya koydu. Ortaokulda ortalama ev ödevi etkisi bunun yarısı kadardı. İlkokulda, ev ödevinin başarı kazanımlarıyla hiçbir ilişkisi yoktu. Bir sonraki kanıt türü, ev ödevini sınıf içi denetimli çalışmayla karşılaştırdı. Genel olarak, ev ödevinin olumlu etkisi, ev ödevi yapan öğrencilerin ödev yapmayanlarla karşılaştırıldığında yarısı kadardı. En önemlisi, güçlü bir derece düzeyi etkisinin bir kez daha ortaya çıkmasıydı. İlkokullarda ev ödevi ve sınıf içi çalışma karşılaştırıldığında, sınıf içi çalışmanın üstün olduğu ortaya çıktı. Son olarak Cooper, öğrencilerin ev ödevi için harcadıkları süreyi bir başarı ölçüsü ile ilişkilendiren 50 araştırma buldu. Bu korelasyonların çoğu eyalet çapındaki anketlerden veya ulusal değerlendirmelerden geldi. Toplamda 43 korelasyon, daha fazla ev ödevi yapan öğrencilerin daha iyi başarı sonuçlarına sahip olduğunu gösterirken, yalnızca 7'si olumsuz sonuçlara işaret etti. Yine güçlü bir sınıf düzeyinde etkileşim ortaya çıktı.

Keith ve ark., (1993) ebeveynlerinin ev ödevlerine katılımının sekizinci sınıf öğrencilerinin başarısı üzerindeki etkisini incelemişlerdir. Bu çalışmada, sekizinci sınıf öğrencilerinin katıldığı ulusal bir ankette (N= 21.814) alınan verileri incelemişlerdir. Çalışma sonucunda ise öğrencilerin akademik yaşamlarına ebeveyn katılımının gerçekten de sekizinci sınıf öğrencilerinin başarısı üzerinde güçlü bir etkisi olduğu görülmüştür ve araştırmacılar ebeveynlerin ev ödevlerine katılımının önemini vurgulayarak öğretmenlere ve yöneticilere ebeveynlerin ev ödevlerine katılmasını teşvik etmek için adımlar atılması gerektiği konusunda önerilerde bulunmuşlardır.

Holmes (1989) çalışmasında öğrencilerin ödev yapmak için harcadıkları zaman ile akademik başarı arasındaki ilişkiyi incelemiştir. Yapılan çalışma sonucunda öğrencilerin ödevde harcadıkları zaman ile akademik başarı arasında olumlu bir ilişki olduğu tespit edilmiş ve ödevde zaman ayıran çocukların daha başarılı olduğunu görülmüştür.

Van Voorhis (2001) ailelerin orta sınıflarda ev ödevlerine katılmasının öğrencilerine fayda sağlayıp sağlamadığına dair yarı deneysel bir çalışma yapmıştır. Yaptığı bu çalışma sonucunda iyi tasarlanmış etkileşimli ev ödevlerinin ebeveynleri olumlu yönde etkilediğini ve öğrenci başarısını artırdığını tespit etmiştir.

Xu (2004) ailelerin ortaokul ev ödevlerine katılımının öğrenci üzerindeki etkisini incelemek amacıyla 2 bölümden oluşan bir çalışma yapmıştır. Çalışmanın birinci bölümünde ailenin ortaokul ev ödevlerine katılımı yoluyla iyi çalışma alışkanlıkları geliştirme olasılığına değinen son çalışmaları incelemiştir. İkinci bölümünde ise ebeveynlerin, aile ev ödevi yoluyla çocuklarının ev ödevi yönetimi stratejilerini geliştirmelerini etkileyip etkilemediğini incelemek için, üçüncü sınıfta ev ödevi yapan ailelerin önceki vaka çalışması gözlemlerine dayanan bir ev ödevi anketi geliştirmiş ve lise ve ortaokul öğrencilerine uygulamıştır. Anket sonucuna bakıldığında lise öğrencilerinin %88'i, ortaokul öğrencilerinin %61'ine kıyasla ev çalışmasının daha az veya en az sevilen bir aktivite olduğunu bildirdi. Aynı zamanda lise öğrencileri ev ödevini daha az olumlu bir etkinlik olarak algıladılar. Ev ödevlerini tamamlamadan sınıfa geldiklerini ve ödev yaparken dikkatlerini odaklamak için daha az çaba harcadıklarını bildirdiler. Bu nedenle, aile ev ödevi

yardımlının etkili ev ödevi yönetimi için destek sağlasa da, lise öğrencilerinin yaşam bağlamlarında karşılaştıkları ortaya çıkan zorluklar ve dikkat dağıtıcı şeyler tarafından bu tür bir yardımın hala geride kaldığı sonucuna ulaşılmıştır.

Yavich ve Davidovitch (2020) çalışmalarında öğretmenlerin, ebeveynlerin ve halkın ev ödevine yönelik görüşlerini incelemişlerdir. Yapılan çalışma sonucunda öğretmenlerin ve ebeveynlerin ev ödevine yönelik tutumlarının olumlu, halkın tutumunun ise olumsuz olduğu tespit edilmiştir. Öğretmen ve velilerin çoğu ev ödevini desteklerken, ev ödevini en az destekleyenin halk olduğu yapılan çalışma sonucunda ortaya çıkmıştır.

Sayan ve Mertoğlu (2020) çalışmalarında, fen bilgisi öğretmenlerinin ev ödevlerine ilişkin görüşlerini incelemişlerdir. Çalışma sonucunda öğretmenler, ev ödevlerinin öğrencilere ağırlıklı olarak tekrar, pekiştirme ve öğrenme noktasında fayda sağladıklarını; proje ve araştırma türündeki ödevlere daha çok yer verdiklerini; öğretmenlerin büyük çoğunluğu, öğrenciler için ev ödevinin gerekli olduğunu dile getirmişlerdir.

Batman ve ark., (2022) çalışmalarında Girne ilçesindeki devlet ilkokullarında 5. sınıflara ders veren 7 öğretmenin ödevle yönelik görüşlerini incelemişlerdir. Bu görüşme sonucunda öğretmenlerin tamamının ödev verdiği ve ödev türlerinden de en çok uygulama ödevine yer verdikleri görülmüştür. Bununla birlikte yapılan görüşmede öğretmenler, verilen ödevlerin öğrencilerin dil; bilişsel; sosyal; duygusal ve fiziksel gelişimine katkı sağladığını dile getirmişlerdir.

Syla (2023) çalışmasında ilkokul öğretmeni, öğrenci ve velilerden yarı yapılandırılmış görüşme yoluyla toplanan veriler incelenmiştir. Bu çalışmada öğretmenlerin ödevle ilgili karşılaştıkları zorluklar, öğretmenlerin etkili ev ödevi yaklaşımına yönelik düşünceleri, ebeveynlerin ve öğrencilerin ödevle bakış açıları ele alınmıştır. Yapılan görüşmede öğretmenlerin, ev ödevi planlaması konusunda mesleki gelişim eksikliği yaşadıkları ve öğrencilere çakışma alışkanlığı kazandırma; sorumluluk almasını sağlama; araştırma ve yaratıcılığa teşvik etme; bilginin pekiştirilmesine yardımcı olama gibi nedenlerden dolayı ödev verdikleri dile getirilmiştir. Bununla birlikte çocuklarının ödevlerine yardımcı olan ebeveynler,

ödevlerin öğrencilere yük getirdiğini ve okuldan sonra sahip olması gereken boş zamandan öğrencileri mahrum bıraktığını düşünmektedir.

Zheng (2023) çalışmasında 6 öğrenciden yarı yapılandırılmış görüşme yoluyla toplanan veriler incelenmiştir. Bu çalışmada 6 öğrencinin ödevle yönelik bakış açıları ele alınmıştır. Yapılan görüşmede öğrenciler ödevin; sorumluluk, eleştirel düşünme, problem çözme gibi becerilerin gelişimini sağladığını ve akademik performansını geliştirmek adına ödevin yapılmasında istekli olduklarını dile getirmiştir.

Ersoy ve Anagün (2009) çalışmalarında sınıf öğretmenlerinin fen ve teknoloji dersi ödev sürecine ilişkin görüşlerini incelemiştir. Yapılan çalışma sonucunda öğretmenlerin öğrencilere konuyu pekiştirmek amacıyla ödev verdikleri ve yaratıcılık duygusunu geliştirebilecek ödevlere yer vermedikleri görülmüştür.

Özer ve Öcal (2013), çalışmalarında sınıf öğretmenlerinin ev ödevlerine yönelik uygulamalarını, öğrencilere ödev verirken izledikleri stratejileri ve ödevle yönelik görüşlerini değerlendirmişlerdir. Araştırma sonuçlarına göre öğretmenler ödevlerin olumlu etkilerine olumsuz etkilerinden daha çok inanmaktadırlar. Öğretmenler; ödevleri, özellikle öğretilenlerin pekiştirilmesini sağladığı için yararlı bulduklarını, öğretmenlerin öğrencilerin ilgi ve ihtiyaçlarını dikkate alarak ödev verdiklerini ve velilere ödevler konusunda çocuklarına nasıl yardımcı olacaklarını anlattıklarını ifade etmişlerdir

Baynazoğlu (2019) çalışmasında sınıf öğretmenlerinin ev ödevi hakkındaki görüşlerini incelemiştir. Veriler sekiz açık uçlu sorudan oluşan yapılandırılmış görüşme tekniğiyle toplanmıştır. Çalışma sonucunda elde edilen görüşler incelendiğinde sınıf öğretmenlerinin bazıları ev ödevini, öğrenciler için gereksiz bir yük olarak gördüğü; bazı sınıf öğretmenlerinin de öğrenilenlerin kalıcılığını arttırmak ve öğrencide sorumluluk duygusu geliştiren çalışmalar olarak gördükleri tespit edilmiştir. Araştırmada aynı zamanda sınıf öğretmenlerinin büyük çoğunluğu olumlu duygularla ev ödevi vermekte ve bu eylemi bir görev olarak görmekte olduğunu ifade etmişlerdir.

Aladağ ve Doğu (2009) çalışmalarında ilköğretimde öğrenim gören öğrencilerin fen ve teknoloji dersinde verilen ev ödevlerine yönelik görüşlerini

değerlendirmişlerdir. Yapılan çalışma sonucunda verilen ödevlerin öğrencilerin fen derslerini anlamada ve öğrenilenleri pekiştirme konusunda önemli bir rolü olduğu ortaya çıkmıştır. Aynı zamanda ödevlerin öğretimde kullanılmasının öğretmen-öğrenci etkileşimine katkı sağladığı da tespit edilmiştir.

Gedik ve ark., (2018), fen ve teknoloji dersinde yapılan ev ödevi uygulamaları hakkındaki öğrenci görüşlerini araştırmak, verilen ev ödevlerinin öğrenciler için anlamlı olup olmadığını tespit etmek ve öğrencilerin ev ödevine yönelik önerilerini almak için nitel bir çalışma yapmışlardır. Çalışma sonucunda ise öğrenciler, ev ödevlerinin genellikle konuyu pekiştirmek ve tekrar amaçlı verildiğini, günlük yaşamda işlerine yaradığını ve öğrencilerin öğretmenlerine duyduğu olumlu duygu ve düşüncelerin kendilerini verilen ev ödevlerini yapmaları noktasında teşvik ettiğini dile getirmişlerdir

Yıldırım (2020) çalışmasında üniversite öğrencilerinin ödev konusundaki görüşmelerini değerlendirmiştir. Bu çalışmada farklı fakültede bulunan 76 üniversite öğrencisiyle yarı yapılandırılmış görüşme yapmıştır. Yaptığı bu görüşme sonucunda ödevlerin öğrencilere sorumluluk duygusu, bilgi edinimi, araştırma yapma alışkanlığı gibi yararlı etki sağlarken yaratıcılık, pekiştirme ve eleştirel düşünme açısından çok az bir etkisi olduğunu dile getirmişlerdir.

Duru ve Çöğmen (2017), çalışmalarında ilkokul ve ortaokul öğrencilerinin ve velilerinin ev ödevine yönelik görüşlerini incelemişler; ayrıca velilerin ev ödevi ile ilgili karşılaştıkları sorunları irdelenmişlerdir. Neticede ilkokul ve ortaokul öğrencilerinin etkinlik temelli ev ödevlerinden hoşlandıkları okuma ve yazı yazma gibi zaman alıcı ödev türlerinden hoşlanmadıkları dile getirilmiştir. Velilerin ödev konusunda ilkokuldaki öğrencilerin verilen ödevi yapmak istememeleri, ortaokul öğrencilerinin verilen ödevi anlamamaları hususunda sıkıntı yaşadıkları sonucuna varılmıştır. Çalışmada ayrıca velilere göre ödevlerin pratik ve tekrar amaçlı olarak verildiği ifade edilmiştir.

Ok ve Çalışkan (2019), çalışmalarında öğretmenlerin, öğrencilerin ve velilerin ev ödevine yönelik görüşlerini incelenmiştir. Yapılan görüşmeler sonucunda öğretmen ve veliler; ev ödevlerinin öğrencilere tekrar, görev, sorumluluk, derse ön hazırlık ve akademik başarıyı artırma konularında olumlu katkılar sağladığını dile

getirmişlerdir. Bunun dışında bazı öğretmenlerin ve velilerin ise ödev; zorlama ve eziyet etme, sıkıntı, stres gibi anlamlar yükledikleri ortaya çıkmıştır. Öğrencilerin ise ev ödevini genellikle kapalı bir mekânda, masa başında oturularak yapılan, kitap ve defterlerin kullanıldığı çalışmalar olarak düşündükleri dile getirilmiştir.

Deveci (2011), çalışmasında fen ve teknoloji kapsamında ilköğretim yedinci ve sekizinci sınıflarda verilen ödevler hakkında öğretmen, öğrenci ve veli görüşlerini toplamıştır. Bu araştırma sonucunda öğretmen, öğrenci ve velilerin ödev kavramına; konuları tekrar ettirici, anlamayı sağlayıcı ve evde yapılmak üzere çalışmalar şeklinde anlam yükledikleri ve fen ve teknoloji dersindeki ödevlere yönelik genel düşüncelerinin olumlu olduğu bulunmuştur. Ayrıca öğretmen ve veliler, derste verilen ödevlerin öğrencilerin bilgi edinerek konuyu daha iyi anlamaları ve günlük hayatta karşılaştıkları problemleri daha iyi çözümlenmeleri ve öğrencilere beceriler kazandırma konusunda katkısı olduğunu dile getirmişlerdir.

Kaya ve Kaya (2018) tarafından yapılan bir araştırmada ev ödevlerinin verilme sıklığı, öğrencilerin ödevleri yapmak için ayırdıkları süre ve ortaokul öğrencilerinin fen başarısı arasındaki ilişki araştırılmıştır. Çalışma sonucunda ise fen ödevlerine ayrılan sürenin fen başarısı üzerinde anlamlı bir fark olduğu ortaya çıkmıştır. Hiç ödev vermemenin ya da sürekli ödev vermenin fen başarısını olumsuz etkilediğini öne sürmüşlerdir. Araştırmacılar ödevlerin 30-60 dakikada yapılması ve daha seyrek verilmesi gerektiğini belirtmişlerdir.

Üstel (2016) çalışmasında meta analiz yöntemiyle uluslararası ve ulusal alanda daha önce ödev ile ilgili yapılmış çalışmalarını bir araya toplayıp ödev ve öğrencinin akademik başarısı arasında nasıl bir ilişki olduğuna bakılmıştır. Yapılan analizler sonucunda, ödevin akademik başarıya etkisinin $E^{++}=0,54$ etki büyüklüğü pozitif yönde ve orta düzeyde bir etkiye sahip olduğu ortaya çıkmıştır.

3. MATERYAL VE YÖNTEM

Bu bölümde araştırma modeli, evren, örneklem, veri toplama aracı ve veri analizine ilişkin bilgiler yer almaktadır.

3.1 Araştırmanın Modeli

Fen bilimleri öğretmenlerinin eğitimde ödevin kullanılmasına yönelik görüşlerinin değerlendirilmesi amacıyla yapılan bu çalışmada araştırma modeli olarak tarama yöntemi kullanılmıştır. Tarama yöntemi, geçmişte veya halen var olan bir durumu olduğu gibi betimlemeyi amaçlayan bir araştırma yaklaşımıdır (Karasar, 2000).

3.2 Evren ve Örneklem

Evren, bir veya birkaç vakadan elde edilen sonuçların benzer özelliği taşıyan genel bir durum üzerinde genelleştirmeye çalışıldığı durumu açıklamak için kullanılan bir kavramdır. Birçok araştırmanın nihai hedefi elde edilen bulguları benzer veya yaklaşık aynı özellikleri taşıyan genel durumlar üzerine yaymak olduğu için araştırmalarda öncelikle evrenin boyutları ve bu boyut içerisindeki özellikler sınırlandırılarak tanımlanır (Çepni, 2018). Yapılan bu çalışmanın evrenini, Türkiye genelinde MEB'e bağlı ortaokullarda görev yapan 38400 fen bilimleri öğretmeni oluşturmaktadır (MEB, 2023).

Örneklem, evrenin tamamının incelenmesi veya araştırılması olası görülmeyen durumlarda, evrenin özelliklerini taşıyan ve evreni en iyi temsil eden gruba verilen addır (Çepni, 2018). Birçok araştırmacı uygun örneklem büyüklüğünün %95 güven düzeyi ve %5 hata marjı ile tespit edilmesinin yeterli olacağını belirtmektedir. Araştırmacılar, Krejcie ve Morgan'ın 1970 tarihli araştırmasında kullanılan formülden faydalanarak bir örneklem boyut tablosu oluşturmuştur (The Rescarch Advisors, 2006). Bu tabloya göre %95 güven düzeyi ve %5 hata marjı ile evreni 38400 olan tarama araştırması için örneklem büyüklüğümüz 380 olarak belirlenmiştir. Araştırmaya katılan 380 fen bilimleri öğretmenin cinsiyetlerine ve hizmet yıllarına göre dağılımı aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Çizelge 3.2.1 Katılımcıların Demografik Özellikleri

Kodlar		f	%
Cinsiyet	Kadın	222	58
	Erkek	158	42
Hizmet Yılı	01-10 Yıl	96	25
	11-20 Yıl	170	45
	21-30 Yıl	99	26
	31-40 Yıl	12	3
	40 ve üzeri	3	1
Toplam		380	100

3.3 Veri Toplama Aracı

Tarama çalışmaları mevcut durumu tespit etmek için kullanılan bir araştırma türüdür. Bu tür araştırmalarda örneklem geniş tutulur. Geniş örnekleme ulaşmanın en kolay yolu da anketlerdir. Bu nedenle tarama çalışmalarında anketler tercih edilir (Çepni, 2018). Yapılan bu çalışmada da örneklem geniş tutulduğu için fen bilimleri öğretmenlerinin ödev hakkındaki görüşlerine daha kolay ve kısa sürede ulaşmak amacıyla veri toplama aracı olarak anketler tercih edilmiştir. Anketin hazırlanması aşamasında araştırmacı tarafından literatür taranıp, çeşitli kaynaklardan yararlanılarak (Ersoy ve Anagün, 2009; Özer ve Öcal, 2013; Aladağ ve Doğu, 2009; Duru ve Çöğmen, 2017; Üstel, 2016; Gedik ve ark., 2018) 32 maddelik bir anket oluşturulmuştur. Anketimizin dil ve kapsam geçerliliği açısından değerlendirilmesi amacıyla alanında uzman olan iki Türk dili ve bir alan uzmanı tarafından incelenmiştir. Yapılan bu inceleme sonucunda uzmanların görüşleri doğrultusunda ankette yer alan maddelerden üç tanesi çıkartılıp 29 maddeye indirgenmiştir. Ayrıca uzmanların öneri doğrultusunda ankete iki açık uçlu sorudan oluşan maddeler ve örnekleme ilgi demografik bilgiler eklendikten sonra gerekli düzenlemeler yapılmıştır. Bu düzenlemeler yapıldıktan sonra iki fen bilimleri öğretmenine pilot uygulama yapılmıştır. Pilot uygulama sonucunda öğretmenlerin görüşleri doğrultusunda gerekli düzeltmeler yapıldıktan sonra alan uzmanı tarafından tekrar incelenerek son halini almıştır. Bu çalışma kapsamında geliştirilen ve son halini alan anketimiz iki bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde örneklem grubuna ait demografik bilgiler, ikinci bölümde “Tamamen katılıyorum”, “katılıyorum”, “kısmen katılıyorum”, “katılmıyorum”, “tamamen katılmıyorum seçenekleriyle değerlendirilecek olan 5’li Likert tipindeki 29 madde ve 2 açık uçlu soru yer almaktadır.

3.4. Verilerin Analizi

Anketimin 29 maddeden ve iki açık uçlu sorudan oluşmaktadır. 29 maddeden oluşan kısım betimsel istatistik yoluyla analiz edilip, her bir maddenin frekans değerleri incelenmiştir. Geriye kalan iki açık uçlu sorudan oluşan kısımda ise nitel betimsel analiz yöntemi kullanılmıştır. Anketin iki açık uçlu sorusuna verilen cevaplar doğrultusunda benzer ifadeler biraraya getirilerek kodlar oluşturulmuştur. Bu kodlar oluşturulurken öğretmenler Ö₁, Ö₂, Ö₃,Ö₃₈₀ harfleriyle kodlanmıştır. Oluşturulan bu kodlar tablo haline getirildikten sonra yorumlanarak açıklanmıştır. Betimsel analiz yönteminde amaç elde edilen bulguların düzenlenmiş ve yorumlanmış bir halini okuyucuya sunmaktır. Bu analiz yönteminde veriler açık bir şekilde betimlenir ve yorumlanır. Bu analiz yöntemi kavramsal çerçevenin önceden açık bir biçimde belirlendiği araştırmalarda kullanılır ve görüşülen ya da gözlenen bireylerin görüşlerini çarpıcı bir şekilde yansıtmak amacıyla doğrudan alıntılara sık yer verilir (Çepni, 2018).

3.5 Geçerlik ve Güvenirlik

Eğitim araştırmalarında kullanılan ölçme aracının güvenirlik hesaplamalarında birçok yöntem kullanılmaktadır. Bu yöntemlerden biri de test maddeleri arasındaki iç tutarlılığa yönelik bilgi veren ve güvenirlik kanıtı olarak kullanılan Crombach Alfa yöntemidir. Araştırmalarda 0.70 üzerinde olan Crombach Alfa güvenirlik katsayısı değerleri test güvenirliği için yeterli kabul edilmektedir (Büyüköztürk, 2007). Yapılan bu araştırma da veri toplama aracının güvenirliği için fen öğretmenlerine uygulanan anket sonucunda elde edilen veriler SPSS programında analiz edilip Crombach Alfa katsayısı değerine bakılmıştır. Yapılan bu analiz sonucunda Crombach Alfa değeri 0.84 olarak bulunmuştur ve bu çalışma kapsamında oluşturulan anketin güvenirlik değerinin istenilen düzeyde olduğu görülmektedir.

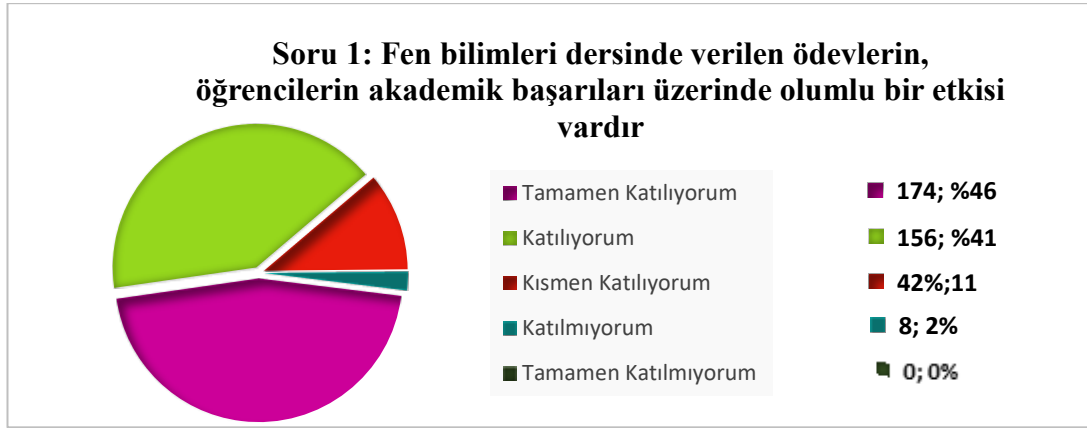
Çizelge 3.5.1 Öğretmenlerin Ödeve Karşı Tutum Anketinin Güvenirlik Sonuçları

Anket	Madde Sayısı	Crombach Alfa
Öğretmenlerin Ödev Tutum Anketi	29	0.839

4.ARAŞTIRMA BULGULARI

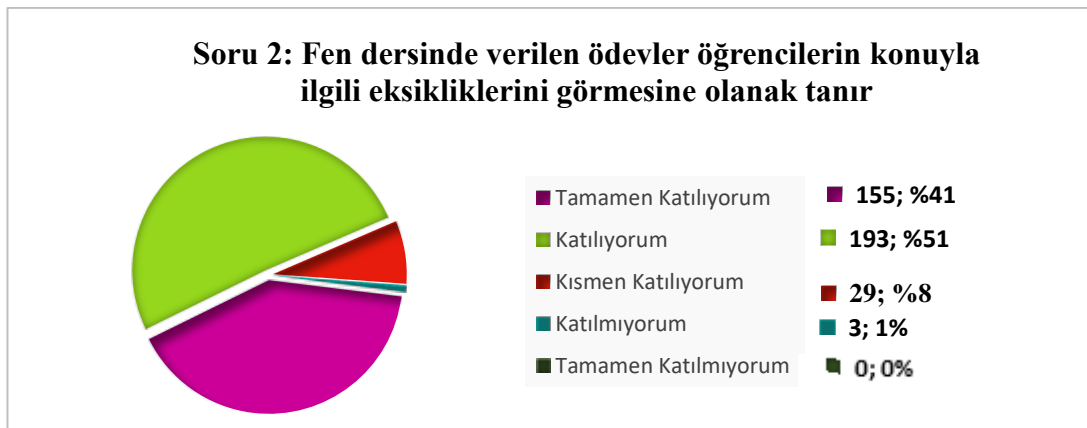
Araştırmanın bu bölümünde, fen bilimleri öğretmenlerinin ödevle yönelik görüşlerini ortaya koymak amacıyla fen öğretmenlerinin; ankete verdiği cevapların incelenmesi sonucunda elde edilen bulgular yer almaktadır.

4.1 Anketin 29 Maddesine Yönelik Bulgular

Şekil 4.1.1 Anketin 1. Sorusuna İlişkin Veriler

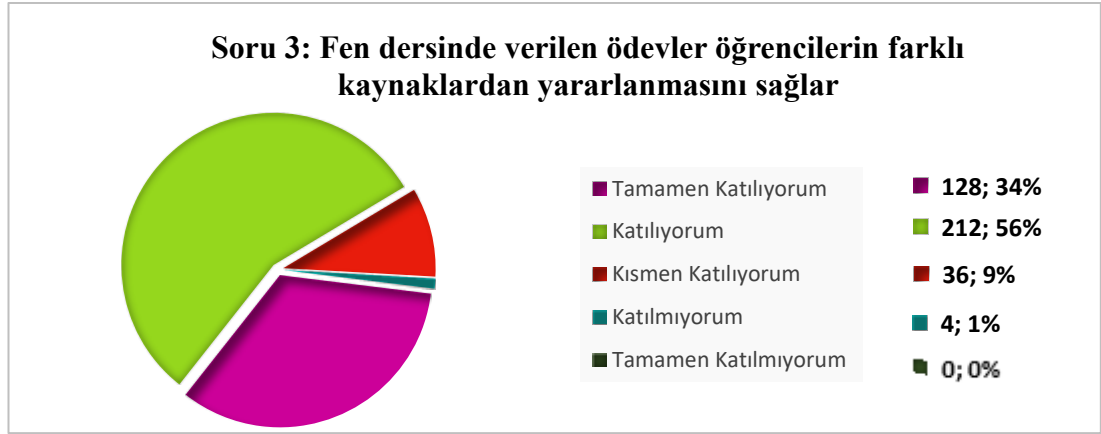
Şekil 1’de yer alan “Fen bilimleri dersinde verilen ödevlerin, öğrencilerin akademik başarıları üzerinde olumlu bir etkisi vardır” ifadesine öğretmenlerin çoğunlukla “Tamamen Katılıyorum (%46; n=174), Katılıyorum (%41; n=156) ve Kısmen Katılıyorum (%42; n=11)” cevabını verdikleri görülmektedir. Verilen bu cevaplara göre öğretmenlerin genel olarak fen bilimleri dersinde verilen ödevlerin öğrenciyi akademik yönden olumlu etkilediği düşüncesine sahip oldukları görülmektedir.

Şekil 4.1.2 Anketin 2. Sorusuna İlişkin Veriler

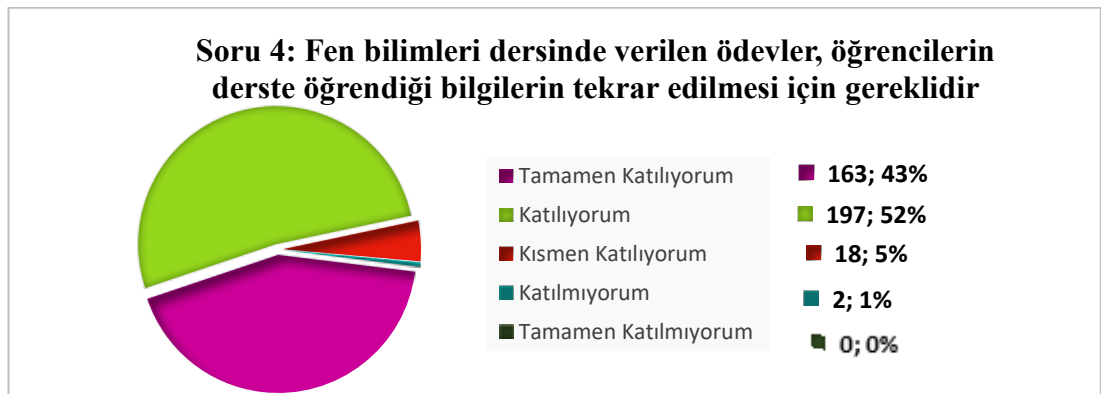
Şekil 2’de yer alan “Fen dersinde verilen ödevler öğrencilerin konuyla ilgili eksikliklerini görmesine olanak tanır” ifadesine öğretmenlerin çoğunlukla “Tamamen

Katılıyorum (%41; n=155), Katılıyorum (%51; n=193) ve Kısmen Katılıyorum (%7; n=29)” cevabını verdikleri görülmektedir. Verilen bu cevaplara göre öğretmenlerin genel olarak fen bilimleri dersinde verdikleri ödevlerin, öğrencinin konuya yönelik eksikliklerini görmelerine imkan sağladığı düşüncesine sahip oldukları görülmektedir.

Şekil 4.1.3 Anketin 3. Sorusuna İlişkin Veriler

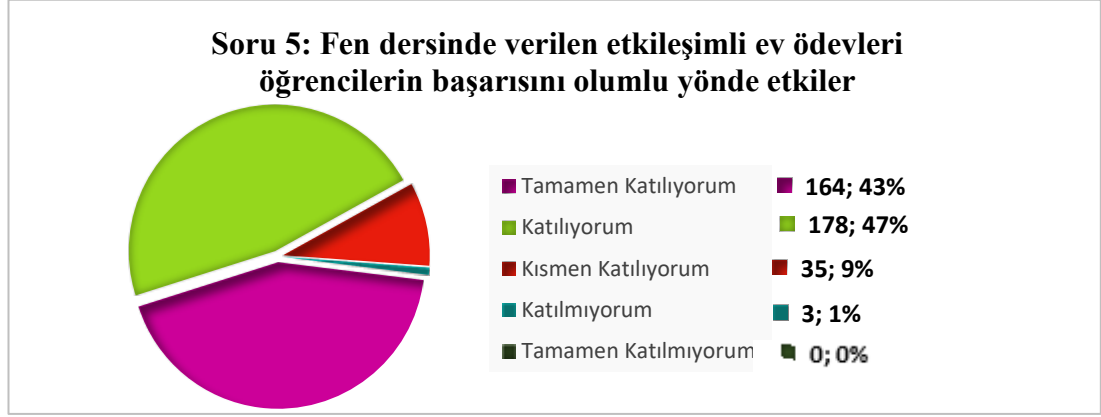
Şekil 3’de yer alan “Fen bilimleri dersinde verilen ödevler öğrencilerin farklı kaynaklardan yararlanmasını sağlar.” ifadesine öğretmenlerin çoğunlukla “Tamamen Katılıyorum (%34; n=128), Katılıyorum (%56; n=212) ve Kısmen Katılıyorum (%9; n=36)” cevabını verdikleri görülmektedir. Verilen bu cevaplara göre öğretmenlerin genel olarak fen bilimleri dersinde verilen ödevlerin, öğrencilerin farklı kaynaklardan yararlanmasına imkan sağladığı düşüncesine sahip oldukları görülmektedir.

Şekil 4.1.4 Anketin 4. Sorusuna İlişkin Veriler

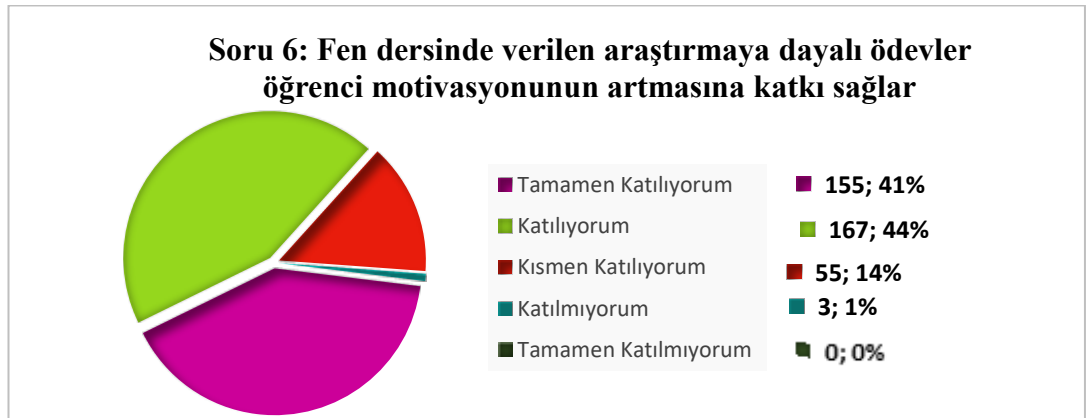
Şekil 4’de yer alan “Fen bilimleri dersinde verilen ödevler, öğrencilerin derste öğrendiği bilgilerin tekrar edilmesi için gereklidir.” ifadesine öğretmenlerin çoğunlukla “Tamamen Katılıyorum (%43; n=163), Katılıyorum (%52; n=197) ve

Kısmen Katılıyorum (%4; n=18)” cevabını verdikleri görülmektedir. Verilen bu cevaplara göre öğretmenlerin genel olarak derste öğrenilen bilgilerin tekrar edilmesi amacıyla öğrencilere ödev verilmesinin gerekli olduğu düşüncesine sahip oldukları görülmektedir.

Şekil 4.1.5 Anketin 5. Sorusuna İlişkin Veriler

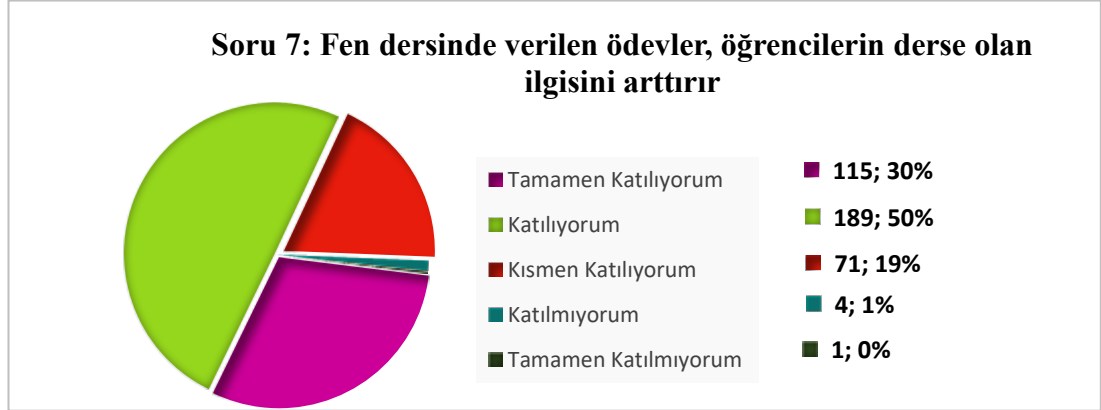
Şekil 5’de yer alan “Fen dersinde verilen etkileşimli ev ödevleri öğrencilerin başarısını olumlu yönde etkiler” ifadesine öğretmenlerin çoğunlukla “Tamamen Katılıyorum (%43; n=164), Katılıyorum (%47; n=178) ve Kısmen Katılıyorum (%9; n=35)” cevabını verdikleri görülmektedir. Verilen bu cevaplara göre öğretmenlerin genel olarak fen bilimleri dersinde verilen etkileşimli ev ödevlerinin öğrenci başarısını olumlu yönde etkilediği düşüncesine sahip oldukları görülmektedir.

Şekil 4.1.6 Anketin 6. Sorusuna İlişkin Veriler

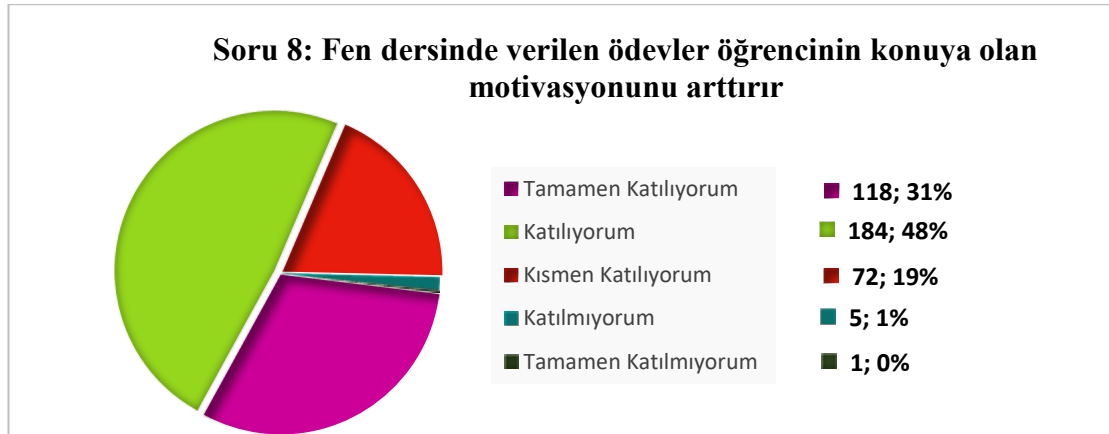
Şekil 6’da yer alan “Fen dersinde verilen araştırmaya dayalı ödevler öğrenci motivasyonunun artmasına katkı sağlar” ifadesine öğretmenlerin çoğunlukla “Tamamen Katılıyorum (%41; n=155), Katılıyorum (%44; n=167) ve Kısmen Katılıyorum (%14; n=55)” cevabını verdikleri görülmektedir. Verilen bu cevaplara

göre öğretmenlerin genel olarak fen bilimleri dersinde öğrencilere verilen araştırmaya dayalı ödevlerin öğrenci motivasyonuna katkı sağladığı düşüncesine sahip oldukları görülmektedir.

Şekil 4.1.7 Anketin 7. Sorusuna İlişkin Veriler

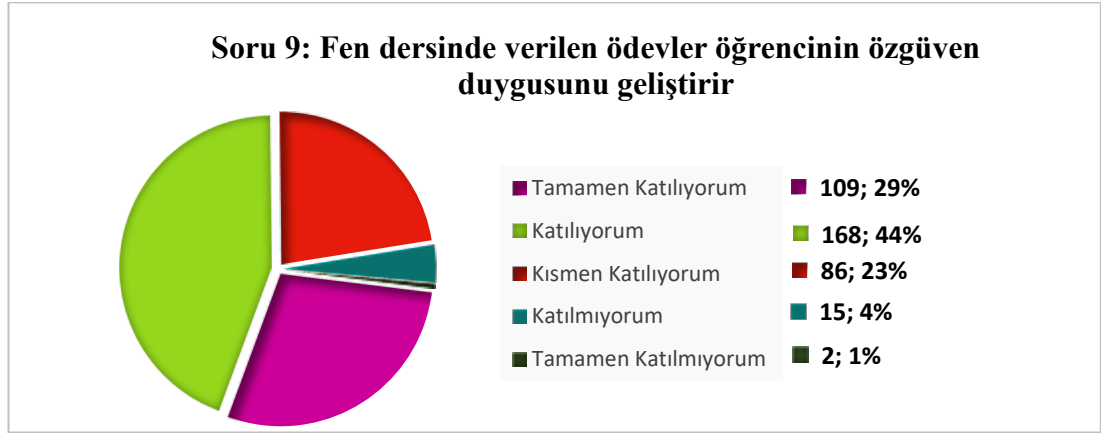
Şekil 7’de yer alan “Fen dersinde verilen ödevler, öğrencilerin derse olan ilgisini artırır” ifadesine öğretmenlerin çoğunlukla “Tamamen Katılıyorum (%30; n=115) Katılıyorum (%50; n=189) ve Kısmen Katılıyorum (%19; n=71)” cevabını verdikleri görülmektedir. Verilen bu cevaplara göre öğretmenlerin genel olarak fen bilimleri dersinde verilen ödevlerin öğrencilerin derse olan ilgisini arttırdığı konusunda olumlu düşüncelere sahip oldukları görülmektedir.

Şekil 4.1.8 Anketin 8. Sorusuna İlişkin Veriler

Şekil 8’de yer alan “Fen dersinde verilen ödevler öğrencinin konuya olan motivasyonunu artırır” ifadesine öğretmenlerin çoğunlukla “Tamamen Katılıyorum (%31; n=118), Katılıyorum (%49; n=184) ve Kısmen Katılıyorum (%19; n=72)” cevabını verdikleri görülmektedir. Verilen bu cevaplara göre öğretmenlerin genel

olarak fen bilimleri dersinde verilen ödevlerin, öğrencinin konuya olan motivasyonunu arttırdığı düşüncesine sahip oldukları görülmektedir.

Şekil 4.1.9 Anketin 9. Sorusuna İlişkin Veriler

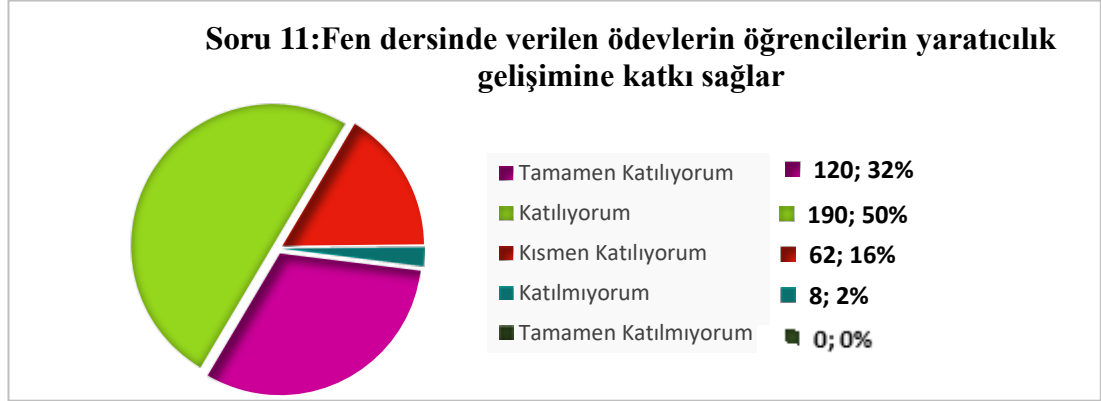
Şekil 9’da yer alan “Fen dersinde verilen ödevler öğrencinin özgüven duygusunu geliştirir” ifadesine öğretmenlerin çoğunlukla “Tamamen Katılıyorum (%29; n=109) Katılıyorum (%44; n=168) ve Kısmen Katılıyorum (%23; n=86)” cevabını verdikleri görülmektedir. Verilen bu cevaplara göre öğretmenlerin genel olarak fen bilimleri dersinde verilen ödevlerin, öğrencinin özgüven duygusunu geliştirdiği konusunda olumlu düşüncelere sahip oldukları görülmektedir.

Şekil 4.1.10 Anketin 10. Sorusuna İlişkin Veriler

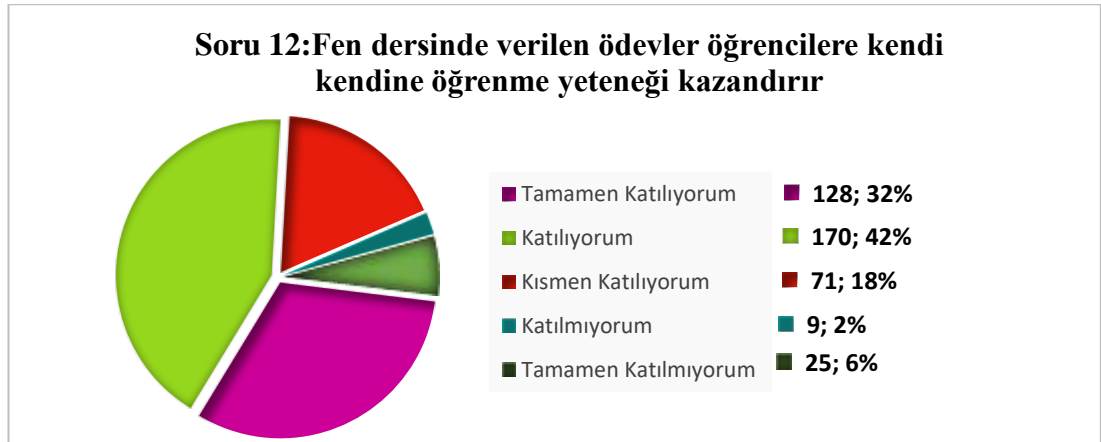
Şekil 10’da yer alan “Fen dersinde verilen ödevler çocukların günlük yaşamlarında sorumluluk bilinci kazanmasına katkı sağlar.” ifadesine öğretmenlerin çoğunlukla “Tamamen Katılıyorum (%43; n=165), Katılıyorum (%47; n=177) ve Kısmen Katılıyorum (%8; n=31)” cevabını verdikleri görülmektedir. Verilen bu cevaplara göre öğretmenlerin genel olarak fen bilimleri dersinde verilen ödevlerin, öğrencilerin

günlük hayatta sorumluluk bilincinin kazanılmasında katkısı olduğu düşüncesine sahip oldukları görülmektedir.

Şekil 4.1.11 Anketin 11. Sorusuna İlişkin Veriler

Şekil 11’de yer alan “Fen dersinde verilen ödevlerin öğrencilerin yaratıcılık gelişimine katkı sağlar” ifadesine öğretmenlerin çoğunlukla “Tamamen Katılıyorum (%32; n=120), Katılıyorum (%50; n=190) ve Kısmen Katılıyorum (%16; n=62)” cevabını verdikleri görülmektedir. Verilen bu cevaplara göre öğretmenlerin genel olarak fen bilimleri dersinde verilen ödevlerin öğrenci yaratıcılığı üzerinde olumlu etkisinin olduğu düşüncesine sahip oldukları görülmektedir.

Şekil 4.1.12 Anketin 12. Sorusuna İlişkin Veriler

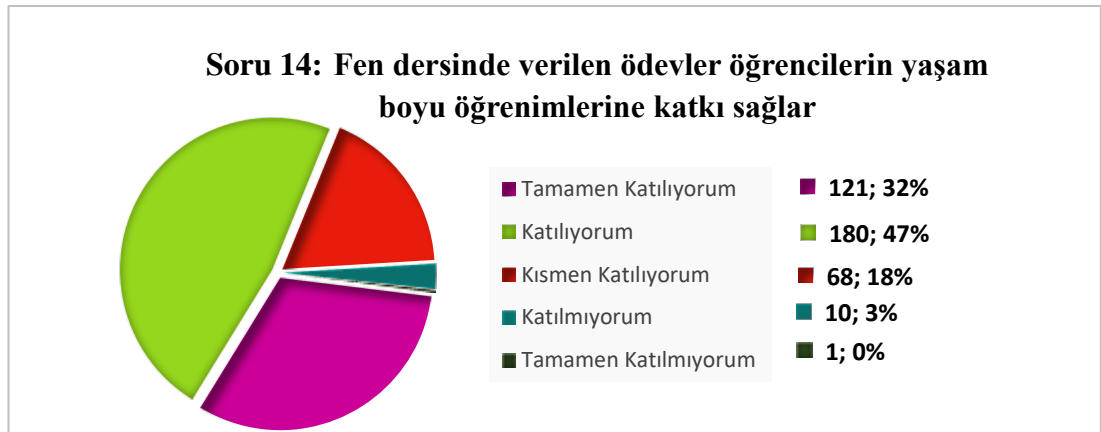
Şekil 12’de yer alan “Fen dersinde verilen ödevler öğrencilere kendi kendine öğrenme yeteneği kazandırır” ifadesine öğretmenlerin çoğunlukla “Tamamen Katılıyorum (%32; n=128), Katılıyorum (%42; n=170) ve Kısmen Katılıyorum (%18; n=71)” cevabını verdikleri görülmektedir. Verilen bu cevaplara göre

öğretmenlerin genel olarak fen bilimleri dersinde verilen ödevlerin öğrencilere kendi kendine öğrenme yeteneği kazandırma konusunda olumlu düşüncelere sahip oldukları görülmektedir.

Şekil 4.1.13 Anketin 13. Sorusuna İlişkin Veriler

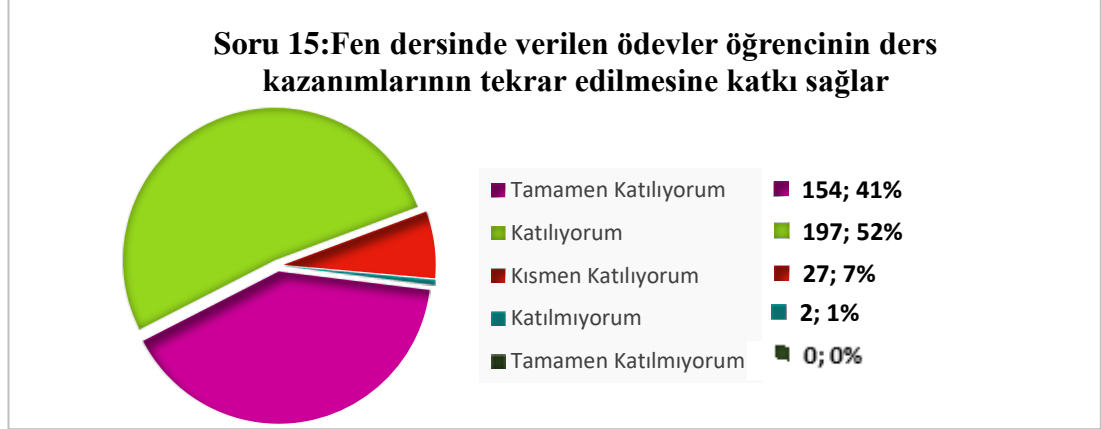
Şekil 13'te yer alan "Fen dersinde verilen ödevler öğrencilere düzgün çalışma alışkanlığı kazandırır" ifadesine öğretmenlerin çoğunlukla "Tamamen Katılıyorum (%35; n=132), Katılıyorum (%49; n=187) ve Kısmen Katılıyorum (%14; n=52)" cevabını verdikleri görülmektedir. Verilen bu cevaplara göre öğretmenlerin genel olarak fen bilimleri dersinde verilen ödevlerin, öğrencilere düzgün çalışma alışkanlığı kazandırdığı düşüncesine sahip oldukları görülmektedir.

Şekil 4.1.14 Anketin 14. Sorusuna İlişkin Veriler

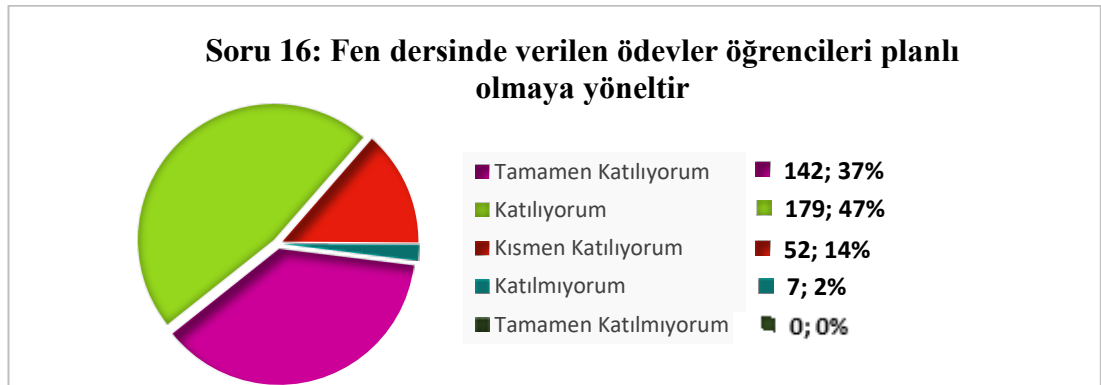
Şekil 14'de yer alan "Fen dersinde verilen ödevler öğrencilerin yaşam boyu öğrenimlerine katkı sağlar" ifadesine öğretmenlerin çoğunlukla "Tamamen Katılıyorum (%32; n=121), Katılıyorum (%47; n=180) ve Kısmen Katılıyorum (%18; n=68)" cevabını verdikleri görülmektedir. Verilen bu cevaplara göre

öğretmenlerin genel olarak fen bilimleri dersinde verilen ödevlerin öğrencilerin yaşam boyu öğrenmelerine katkı sağladığı düşüncesine sahip oldukları görülmektedir.

Şekil 4.1.15 Anketin 15. Sorusuna İlişkin Veriler

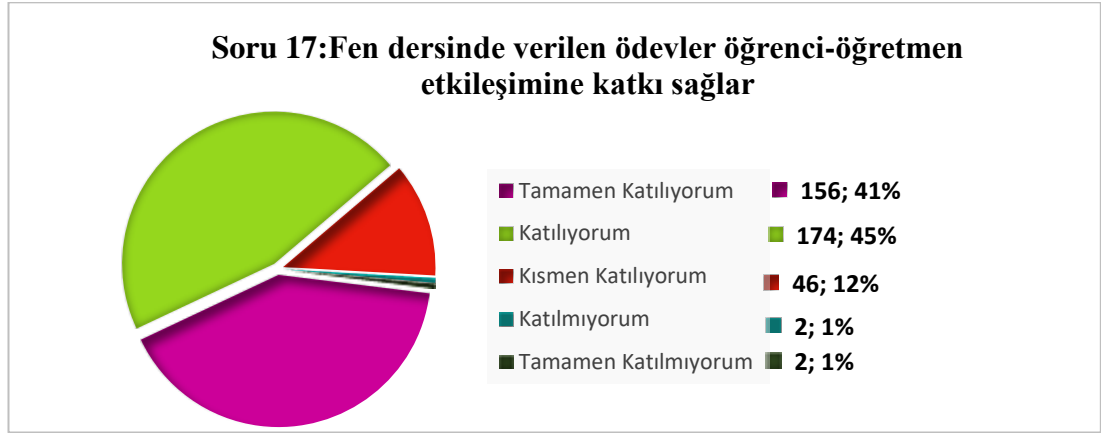
Şekil 15’de yer alan “Fen dersinde verilen ödevler öğrencinin ders kazanımlarının tekrar edilmesine katkı sağlar” ifadesine öğretmenlerin çoğunlukla “Tamamen Katılıyorum (%41; n=154), Katılıyorum (%52; n=197) ve Kısmen Katılıyorum (%7; n=27)” cevabını verdikleri görülmektedir. Verilen bu cevaplara göre öğretmenlerin genel olarak fen dersinde verilen ödevlerin ders kazanımlarının tekrar edilmesine katkısı olduğu düşüncesine sahip oldukları görülmektedir

Şekil 4.1.16 Anketin 16. Sorusuna İlişkin Veriler

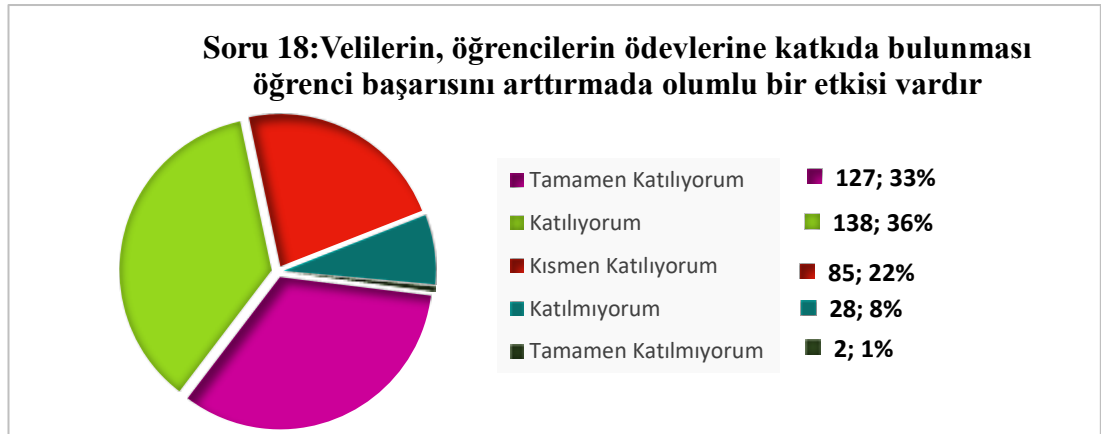
Şekil 16’da yer alan “Fen dersinde verilen ödevler öğrencileri planlı olmaya yönlendirir” ifadesine öğretmenlerin çoğunlukla “Tamamen Katılıyorum (%37; n=142), Katılıyorum (%47; n=179) ve Kısmen Katılıyorum (%14; n=52)” cevabını verdikleri görülmektedir. Verilen bu cevaplara göre öğretmenlerin genel olarak fen bilimleri

dersinde verilen ödevlerin öğrencileri planlı olmaya yönelttiği konusunda olumlu düşüncelere sahip oldukları görülmektedir.

Şekil 4.1.17 Anketin 17. Sorusuna İlişkin Veriler

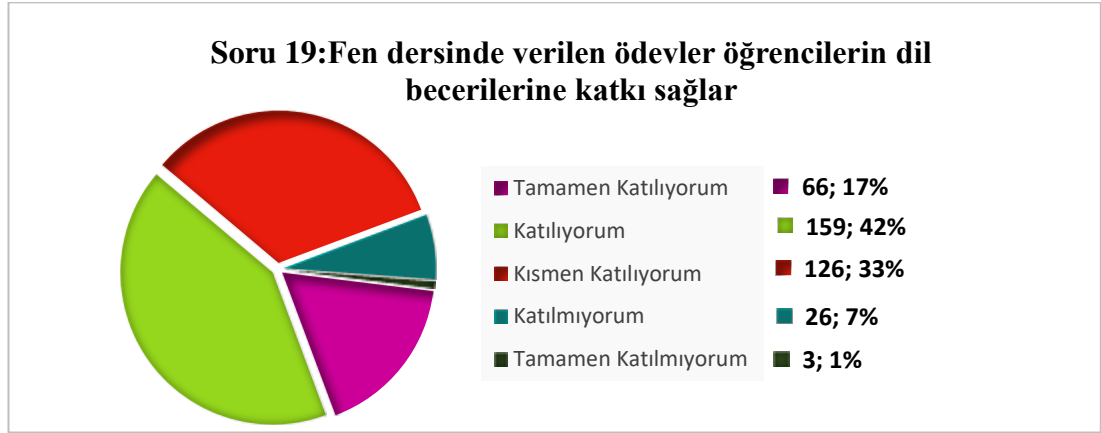
Şekil 17’de yer alan “Fen dersinde verilen ödevler öğrenci-öğretmen etkileşimine katkı sağlar” ifadesine öğretmenlerin çoğunlukla “Tamamen Katılıyorum (%41; n=156), Katılıyorum (%46; n=174) ve Kısmen Katılıyorum (%12; n=46)” cevabını verdikleri görülmektedir. Verilen bu cevaplara göre öğretmenlerin genel olarak fen bilimleri dersinde verilen ödevlerin öğrenci-öğretmen etkileşimini arttırdığı düşüncesine sahip oldukları görülmektedir.

Şekil 4.1.18 Anketin 18. Sorusuna İlişkin Veriler

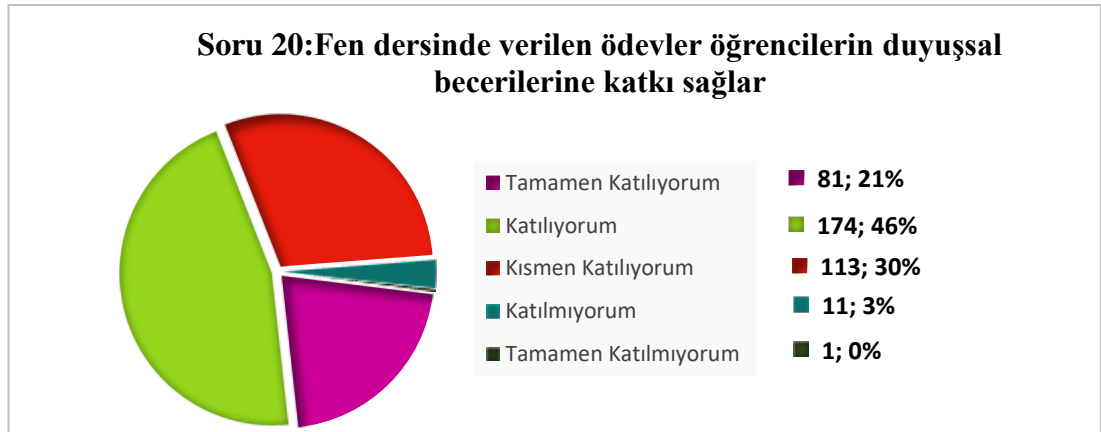
Şekil 18’de yer alan ” Velilerin, öğrencilerin ödevlerine katkıda bulunması öğrenci başarısını arttırmada olumlu bir etkisi vardır” ifadesine öğretmenlerin çoğunlukla “Tamamen Katılıyorum (%33; n=127), Katılıyorum (%36; n=138) ve Kısmen Katılıyorum (%22; n=85)” cevabını verdikleri görülmektedir. Verilen bu cevaplara

göre öğretmenlerin genel olarak öğrencilere verilen ödevlere velilerin katkıda bulunması öğrenci başarısını arttırdığı düşüncesine sahip oldukları görülmektedir.

Şekil 4.1.19 Anketin 19. Sorusuna İlişkin Veriler

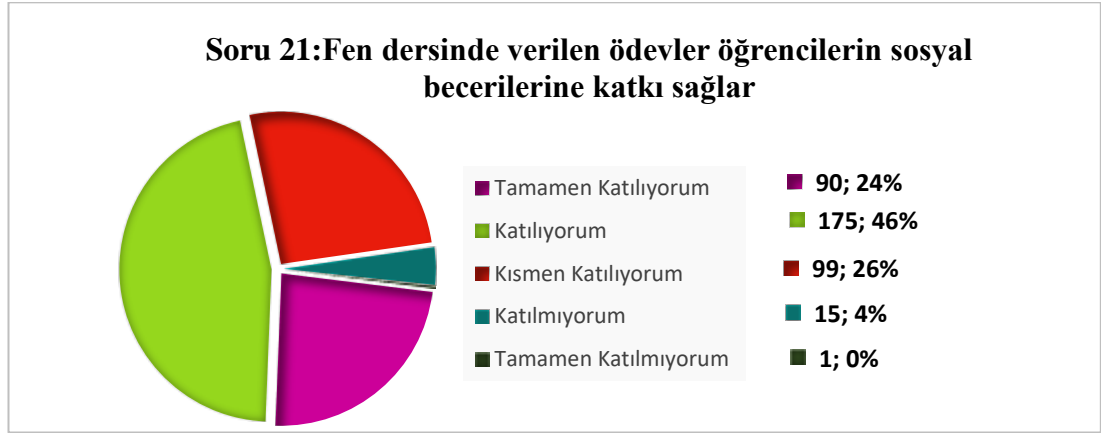
Şekil 19’da yer alan “Fen dersinde verilen ödevler öğrencilerin dil becerilerine katkı sağlar” ifadesine öğretmenlerin çoğunlukla “Tamamen Katılıyorum (%17; n=66), Katılıyorum (%42; n=159) ve Kısmen Katılıyorum (%33; n=126)” cevabını verdikleri görülmektedir. Verilen bu cevaplara göre öğretmenlerin genel olarak fen dersinde verilen ödevlerin öğrencilerin dil becerisini olumlu yönde etkilediği düşüncesine sahip oldukları görülmektedir.

Şekil 4.1.20 Anketin 20. Sorusuna İlişkin Veriler

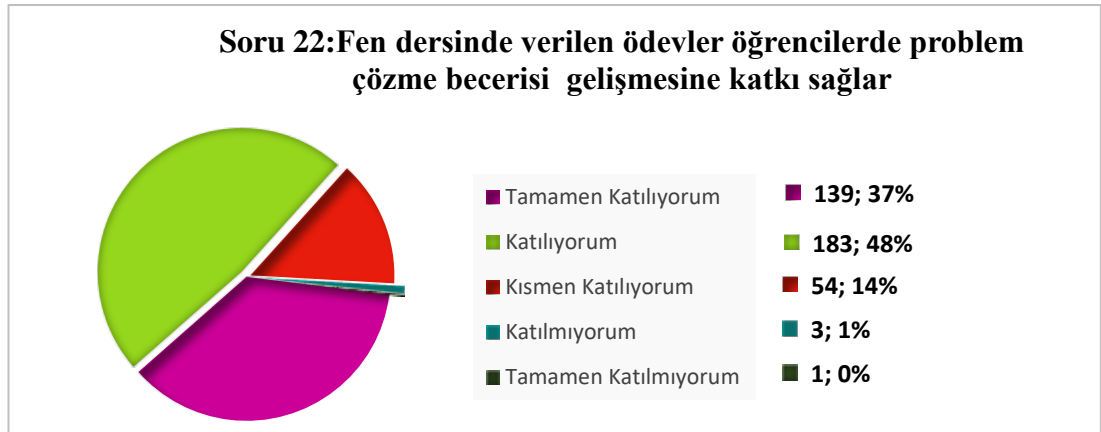
Şekil 20’de yer alan “Fen dersinde verilen ödevler öğrencilerin duyuşsal becerilerine katkı sağlar” öğretmenlerin çoğunlukla “Tamamen Katılıyorum (%21; n=81), Katılıyorum (%46; n=174) ve Kısmen Katılıyorum (%30; n=113)” cevabını verdikleri görülmektedir. Verilen bu cevaplara göre öğretmenlerin genel olarak fen

dersinde verilen ödevlerin öğrencilerin duyuşsal becerisini olumlu yönde etkilediği düşünçesine sahip oldukları görölmektedir.

Şekil 4.1.21 Anketin 21. Sorusuna İlişkin Veriler

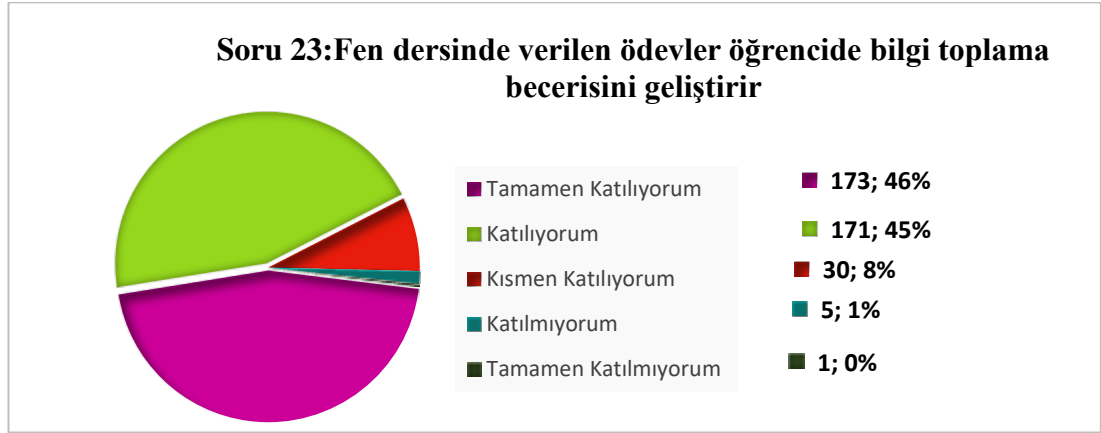
Şekil 21’de yer alan “Fen dersinde verilen ödevler öğrencilerin sosyal becerilerine katkı sağlar” ifadesine öğretmenlerin çoğunlukla “Tamamen Katılıyorum (%24; n=90), Katılıyorum (%46; n=175) ve Kısmen Katılıyorum (%26; n=99)” cevabını verdikleri görölmektedir. Verilen bu cevaplara göre öğretmenlerin genel olarak fen dersinde verilen ödevlerin öğrencilerin sosyal becerisini olumlu yönde etkilediği düşünçesine sahip oldukları görölmektedir.

Şekil 4.1.22 Anketin 22. Sorusuna İlişkin Veriler

Şekil 22’de yer alan “Fen dersinde verilen ödevler öğrencilerde problem çözme becerisi gelişmesine katkı sağlar” ifadesine öğretmenlerin çoğunlukla “Tamamen Katılıyorum (%37; n=139), Katılıyorum (%48; n=183) ve Kısmen Katılıyorum (%14; n=54)” cevabını verdikleri görölmektedir. Verilen bu cevaplara göre

öğretmenlerin genel olarak fen dersinde verilen ödevlerin öğrencilerin problem çözme becerisini geliştirdiği düşüncesine sahip oldukları görülmektedir.

Şekil 4.1.23 Anketin 23. Sorusuna İlişkin Veriler

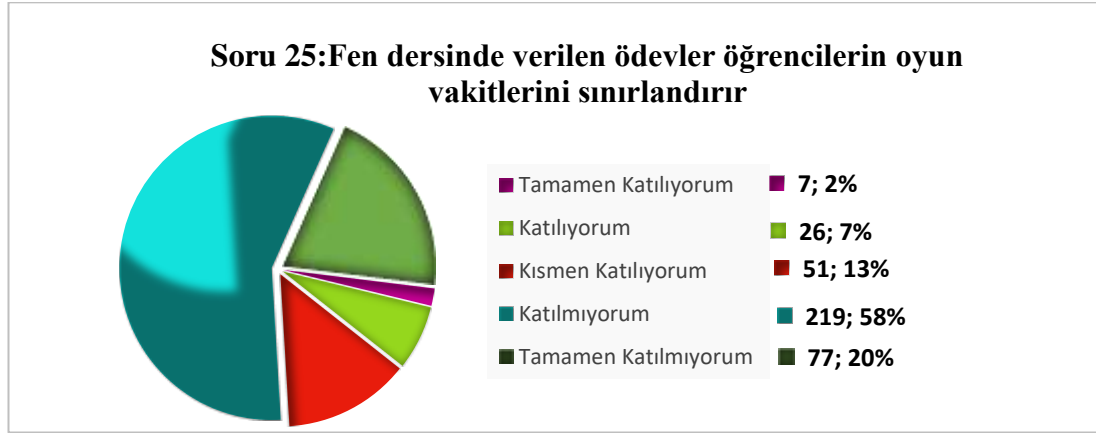
Şekil 23’de yer alan “Fen dersinde verilen ödevler öğrencide bilgi toplama becerisini geliştirir” ifadesine öğretmenlerin çoğunlukla “Tamamen Katılıyorum (%46; n=173), Katılıyorum (%45; n=171) ve Kısmen Katılıyorum (%8; n=30)” cevabını verdikleri görülmektedir. Verilen bu cevaplara göre öğretmenlerin genel olarak fen dersinde verilen ödevlerin öğrencilerde bilgi toplama becerisini geliştirdiği düşüncesine sahip oldukları görülmektedir.

Şekil 4.1.24 Anketin 24. Sorusuna İlişkin Veriler

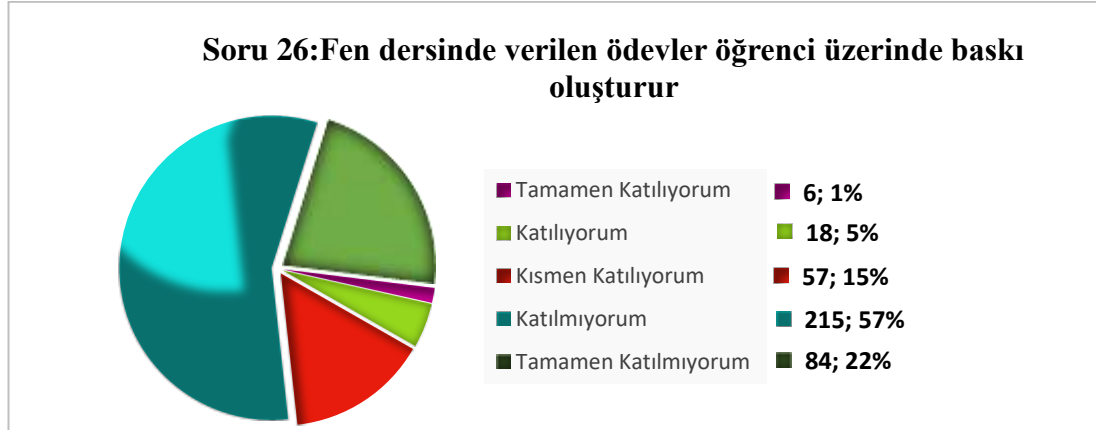
Şekil 24’de yer alan “Fen dersinde verilen ödevler öğrencinin dinlenmeye daha az zaman ayırmasına neden olur” ifadesine öğretmenlerin çoğunlukla “Tamamen Katılmıyorum (%16; n=60), Katılmıyorum (%54; n=207) cevabını verdikleri görülmektedir. Verilen bu cevaplara göre öğretmenlerin genel olarak fen dersinde

verilen ödevlerin öğrencilerin dinlenmelerini olumsuz yönde etkilemediği düşüncesine sahip oldukları görülmektedir.

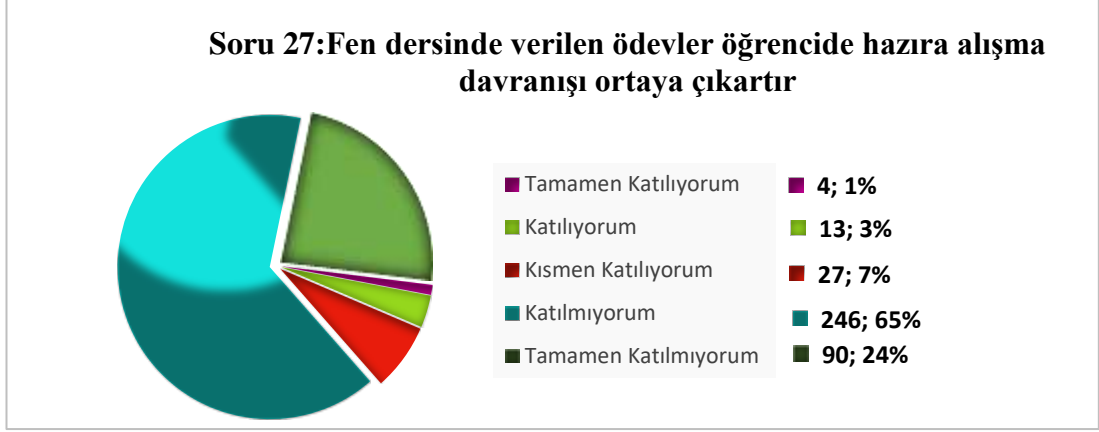
Şekil 4.1.25 Anketin 25. Sorusuna İlişkin Veriler

Şekil 25’de yer alan “Fen dersinde verilen ödevler öğrencilerin oyun vakitlerini sınırlandırır” ifadesine öğretmenlerin çoğunlukla “Tamamen Katılmıyorum (%20; n=77), Katılmıyorum (%58; n=219) cevabını verdikleri görülmektedir. Verilen bu cevaplara göre öğretmenlerin genel olarak fen dersinde verilen ödevlerin öğrencilerin oyun vakitlerini sınırlamadığı düşüncesine sahip oldukları görülmektedir.

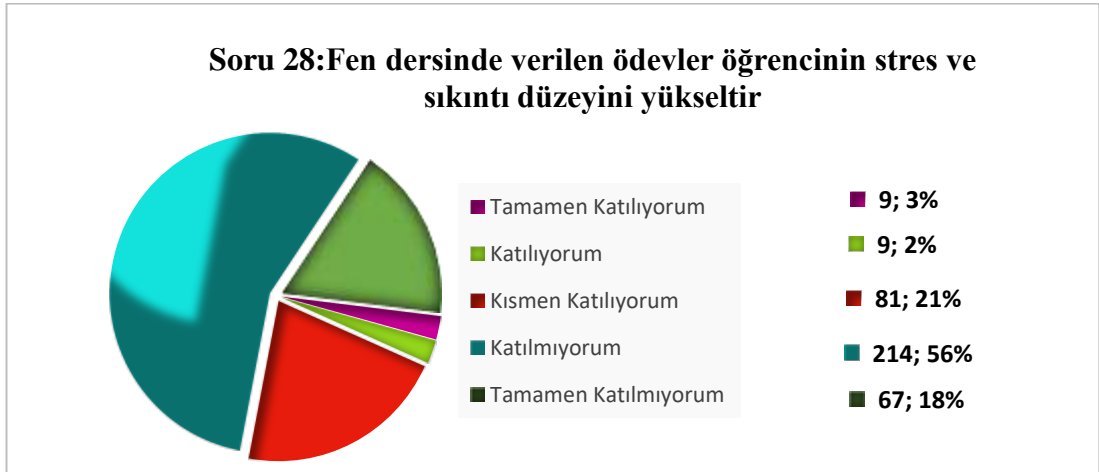
Şekil 4.1.26 Anketin 26. Sorusuna İlişkin Veriler

Şekil 26’da yer alan “Fen dersinde verilen ödevler öğrenci üzerinde baskı oluşturur” ifadesine öğretmenlerin çoğunlukla “Tamamen Katılmıyorum (%22; n=84), Katılmıyorum (%57; n=215) cevabını verdikleri görülmektedir. Verilen bu cevaplara göre öğretmenlerin genel olarak fen dersinde verilen ödevlerin öğrenciler üzerinde baskı oluşturmadığı düşüncesine sahip oldukları görülmektedir.

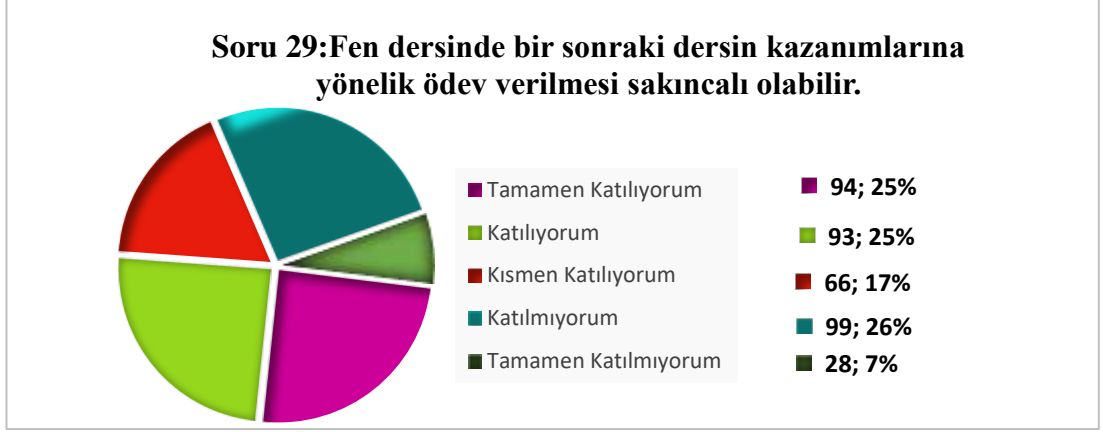
Şekil 4.1.27 Anketin 27. Sorusuna İlişkin Veriler

Şekil 27’de yer alan “Fen dersinde verilen ödevler öğrencide hazıra alışma davranışı ortaya çıkartır” ifadesine öğretmenlerin çoğunlukla “Tamamen Katılmıyorum (%24; n=90), Katılmıyorum (%65; n=246) cevabını verdikleri görülmektedir. Verilen bu cevaplara göre öğretmenlerin genel olarak öğrencilerde hazıraalışma davranışının ortaya çıkmasında fen dersinde verilen ödevlerin bir etkisi olmadığı düşüncesine sahip oldukları görülmektedir.

Şekil 4.1.28 Anketin 28. Sorusuna İlişkin Veriler

Şekil 28’de yer alan “Fen dersinde verilen ödevler öğrencinin stres ve sıkıntı düzeyini yükseltir” ifadesine öğretmenlerin çoğunlukla “Tamamen Katılmıyorum (%18; n=67), Katılmıyorum (%56; n=214) cevabını verdikleri görülmektedir. Verilen bu cevaplara göre öğretmenlerin genel olarak fen dersinde verilen ödevlerin öğrencilerin stress ve sıkıntı düzeylerini arttırmadığı düşüncesine sahip oldukları görülmektedir.

Şekil 4.1.29 Anketin 29. Sorusuna İlişkin Veriler

Şekil 29’da yer alan “Fen dersinde bir sonraki dersin kazanımlarına yönelik ödev verilmesi sakıncalı olabilir” ifadesine öğretmenlerin “Tamamen Katılıyorum (%25; n=94), Katılıyorum (%25; n=93), Kısmen Katılıyorum (%17; n=66), Katılmıyorum (%26; n=99), ve Tamamen Katılmıyorum (%7; n=28) cevabını verdikleri görülmektedir. Bu verilere bakıldığında öğretmenlerin fen dersinde bir sonraki dersin kazanımlarına yönelik ödev verilmesinin sakıncalı olduğu konusunda farklı fikirlere sahip oldukları görülmektedir.

4.2 Anketin İki Açık Uçlu Sorusuna Yönelik Bulgular

Çizelge 4.2.1 Fen Öğretmenlerinin Derste Verilen Ödev Türüne Yönelik Görüşleri

Kodlar	f	%
Test	265	36
Araştırma	146	20
Çalışma Yaprağı	101	14
Proje	63	8
Deney	50	7
Maket ve Model	39	5
Özet Çıkarma	26	4
Performans	20	3
Etkinlik	18	2
Hepsi	6	1

Çizelge 4.2.1’de görüldüğü gibi fen bilimleri öğretmenlerinin “Fen bilimleri dersinde verdiğiniz ödev çeşitleri nelerdir?” sorusuna yönelik cevap kodlarına bakıldığında 265 frekansla birinci sırada “test”, 146 frekansla ikinci sırada “araştırma” yer alırken 101 frekansla üçüncü sırada “çalışma yaprağı” yer almaktadır. Bu tabloya göre öğretmenlerin derste, test ve çalışma yaprağı dışında öğrencilerin eğitim sürecinde aktif olmalarını sağlayacak ödev türlerine de (proje, araştırma, performans, maket ve model hazırlama, deney, etkinlik) yer verdikleri görülmektedir. Öğretmenler; maket ve model hazırlama türü ödevlerin, öğrencilerin düşünme becerilerini geliştirdiğini ve bireye yaratıcılık kazandırdığını belirtmiştir. Bununla birlikte öğrencilerin problem çözme becerisini arttıran, özgüven duygularını geliştiren araştırma ve proje türü ödevlerinin de önemli olduğunu düşünmektedir.

Kodlamalar yapılırken öğretmenler Ö₁, Ö₂, Ö₃,Ö₃₈₀ harfleriyle kodlanmıştır. Kodların yanında parantez içinde sırasıyla fen öğretmenlerinin cinsiyeti ve hizmet yılı verilmiştir. “Fen bilimleri dersinde verdiğiniz ödev çeşitleri nelerdir?” sorusuna yönelik verilen cevaplar:

Ö₁₀₃ (Kadın, 7). “Model tasarlama, yeni bir ürün geliştirme, tiyatro oyunu -hikaye yazma, deney veya gözlem ödevleri veririm. Çoktan seçmeli sorular ya da test ödevlerinin etkisinin olumsuz olduğunu düşünüyorum. Düşünme becerileri geliştirme için model ve ürünlerin daha etkili olduğunu çocuğa yaratıcılık kazandırdığına inanıyorum”

Ö₉ (Kadın, 10). “Yaratıcı proje tasarım ödevleri, Açık uçlu araştırma ödevleri, Gözlem ödevleri, Web araçları ile tasarım ödevleri, Etkinlik kağıtları Çalışma sayfaları”

Ö₁₄ (Kadın, 25). Çoktan seçmeli, boşluk doldurma, doğru yanlış, model yapma, deney yapma, literatür taraması v.s.

Ö₄₁ (Kadın, 14). “Araştırmaya dayalı problem çözme becerisini geliştirecek şekilde ödev veriyorum”

Ö₉₀ (Erkek, 9). “Sınav bazlı eğitim sistemimiz olduğundan çoktan seçmeli test ve tekrar üzerine ödev veririm ancak normalde araştırmaya dayalı ödevlerde veririm”

Ö₁₀₀ (Kadın, 8). “Etkinlik, boşluk doldurma, araştırma ödevi, çoktan seçmeli konu öğrenildikten sonra daha çok vermekteyim”

Ö₁₆₆ (Kadın, 18). “Öğrencilerin ilgisini çeken konularda araştırma ödevleri, ders kitabındaki etkinlikler ve ders kitabı sonundaki ünite sonu testlerini öğrencilerime ödev olarak veririm”

Ö₃₅₅ (Kadın, 12). “Öğrencilere her tur ödevi vermeye gayret ediyorum”

Ö₃₆₂ (Kadın, 11). “Konu işledikten sonra test, boşluk doldurma, eşleştirme, bulmaca ödevleri veriyorum. Konuyu işlemeden önce de hazırlık olarak deney hazırlıkları yapıp gelmelerini istiyorum. Mesela geçen ders katı basıncı için kurdanlar ile herkes düzeneğini hazırladı geldi sınıfta birlikte deneyi yaptık”

Ö₃₇₆ (Kadın, 15). “Araştırma, performans, test çalışma yaprağı gibi öğrencilerin bilgilerini pekiştirecekleri ödevler vermeyi tercih ediyorum”

Çizelge 4.2.2 Fen Öğretmenlerinin Derste Etkili Olduğunu Düşündükleri Ödev Türüne Yönelik Görüşleri

Kodlar	f	%
Araştırma	125	33
Test	65	17
Çalışma Yaprağı	43	11
Deney	39	10
Performans	30	8
Maket ve Model	29	8
Proje	22	6
Etkinlik	15	4
Özet Çıkarma	12	3

Çizelge 4.2.2’de görüldüğü gibi fen bilimleri öğretmenlerinin “En etkili olduğunu düşündüğünüz ödev türü hangisidir?” sorusuna yönelik cevap kodlarına bakıldığında 123 frekansla birinci sırada “araştırma” türü ödevlerin yer aldığı görülmektedir. Bu bağlamda öğretmenlerin genel olarak ödev türleri arasında araştırma türü ödevlerin öğrenciler üzerinde daha etkili olduğunu; öğrencilerin öz güven duygusunu, yaratıcı düşünme becerisini ve sorumluluk kazanması adına da araştırma türü ödevlerin daha etkili olduğunu düşünmektedir. “En etkili olduğunu düşündüğünüz ödev türü hangisidir?” sorusuna yönelik verilen cevaplar:

Ö₂₃ (Kadın, 15). “Araştırma ödevi. Çünkü öğrencide merak ve ilgi uyandırıyor”

Ö₄₁ (Kadın, 14). “Araştırmaya dayalı öğrenme sürecine katkı sağlayacak şekilde ödev veriyorum. Ödevlerini sınıf içinde de sunma fırsatı vererek öz güven duygularını geliştirip öğrenme sürecinde sorumluluk sahibi kazanmalarına olanak sağlamaktadır”

Ö₅₄ (Kadın, 1). “Fen dersi için en etkili ödevin araştırma olduğunu düşünüyorum. Çünkü fen bilimleri merak ve sorgulama temelli bir alandır ve bu yüzden de araştırma, öğrencinin merak etmesi, yaratıcı düşünme becerisi kazanması, uygulama yapabilmesi adına önemli bir ödev türüdür”

Ö₆₉ (Erkek, 15). “Araştırma ve proje ödevleri. Çünkü öğrenciler bilgiyi araştırıp kendileri öğrendiği için. Bu sayede öğrenilen bilgi kalıcı olur.”

5.SONUÇ VE TARTIŞMA

Bu araştırmada fen bilimleri öğretmenlerinin eğitimde ödevin kullanılmasına yönelik görüşlerinin incelenmesi amaçlanmıştır. Toplanan anketler sonucunda fen bilimleri öğretmenlerinin çoğunlukla öğrencilere verilen ödevlerin akademik başarıyı arttırma, öğrencinin konuyla ilgili eksiklerini görmesine olanak tanıma, farklı kaynaklardan yararlanmasını sağlama, öğrenilen bilgilerin tekrar edilmesine yardımcı olma ve öğrencinin derse olan ilgisini arttırma konusunda olumlu bakış açısına sahip oldukları ortaya çıkmıştır. Bu sonuçlara benzer olarak Üstel (2016), ödevin akademik başarı üzerindeki etkisi hakkında 51 çalışmayı inceleyip, etki büyüklüğüne bakarak ödevin öğrencilerin akademik başarısını arttırdığı sonucuna ulaşmıştır. Cooper (2021) çalışmasında ödev verilen öğrenciler ile ödev verilmeyen öğrenciler arasındaki akademik başarı farkına baktığında ödev yapan öğrencilerin daha başarılı olduğunu görmüştür. Güven ve Demirçelik (2013) çalışmalarında öğrencilerin ödev hazırlarken internet, ders kitabı, ansiklopedi, dergi ve gazete gibi farklı kaynaklardan yararlandıklarını tespit etmiştir. Yel (2019) araştırmasında eğitimde ödevlerin kullanılmasına yönelik öğretmenlere uygulanan anket sonucuna göre verilen ödevlerin, öğrenilen bilgileri tekrar etme ve öğrencinin derse olan ilgisini arttırma konusunda öğretmenlerin olumlu düşüncelere sahip olduklarını görmüştür. Arslan (2021) çalışmasında fen bilimleri dersinde verilen eğitsel oyun içerikli ev ödevlerinin öğrenci akademik başarısını olumlu yönde etkilediğini belirtmiştir. Yapılan anket çalışmamızda da öğretmenlerin fen bilimleri dersinde verilen etkileşimli ev ödevlerinin öğrenci başarısını olumlu yönde etkilediği düşüncesine sahip oldukları görülmüştür.

Araştırmada fen öğretmenlerinin genellikle verilen ev ödevlerine velilerin katkıda bulunmasının, öğrencinin akademik başarısını arttırmada olumlu bir etkisinin olduğunu düşünmektedir. Bu sonuçlara benzer olarak Yılmaz ve Tarı (2010), fen ve teknoloji dersinde verilen ev ödevlerine aile katılımının öğrencilerin akademik başarısını arttırdığını, aile-okul-öğrenci etkileşimini ve iş birliğini güçlendirdiğini belirterek; ev ödevlerine aile katılımının öğrenci başarısı üzerindeki olumlu etkisinden bahsetmiştir. Forster (2000), öğrencilere verilen ödevlerin ev ile okul arasında bir köprü kurarak okulda öğrendikleri bilgileri günlük hayata transfer etmesini kolaylaştırdığını belirterek ödevin öğrenciler üzerindeki olumlu etkisini

vurgulamıştır. Bununla birlikte Keith ve ark., (1993), öğrencilerin akademik yaşamlarına ebeveyn katılımının sekizinci sınıf öğrencilerinin başarısı üzerinde güçlü bir etkisi olduğu görmüştür ve araştırmacılar, ebeveynlerin ev ödevlerine katılımının önemini vurgulayarak öğretmenlere ve yöneticilere ebeveynlerin ev ödevlerine katılmasını teşvik etmek için adımlar atılması gerektiği konusunda önerilerde bulunmuşlardır.

Deveci (2011) çalışmasında öğretmenler; derste verilen ödevlerin öğrencilere problem çözme, eleştirel düşünme, yaratıcılık becerilerini geliştirme, öz güven ve sorumluluk kazandırma konusunda olumlu katkılar sağladığını dile getirmiştir. Bununla birlikte Epstein ve Van Voorhis (2001), çalışmalarında ödevlerin öğrencilerde çalışma alışkanlığının ve öz disiplin anlayışının oluşmasında katkısının olduğunu belirtmişlerdir. Yapılan bu çalışmada da önceki çalışmalara benzer olarak, öğretmenlerin genelinde fen ödevlerinin öğrencilerin günlük yaşamlarında sorumluluk alma, yaratıcılık, problem çözme, çalışma alışkanlığı kazandırma, öz güven duygularını geliştirme, yaşam boyu öğrenmelerine katkı sağlama ve ders kazanımlarının tekrar edilmesini sağlama konusunda olumlu düşüncelere sahip oldukları görülmüştür.

Öğretmenler, fen dersinde verilen ödevlerin öğrencilerin motivasyonlarını, derse ve konuya olan ilgilerini arttırdığını düşünmektedir. Literatürdeki çalışmalar incelendiğinde derste kullanılan ödev türüne ve konunun ilgi çekiciliğine bağlı olarak öğrencilerin konuya ve derse olan ilgisinin değişkenlik gösterdiği görülmektedir. Bu çalışmaların arasında Aladağ ve Doğu (2009) yürüttükleri çalışmada öğrencilerin, fen dersinde ilgi duyduğu konuya ve araştırmaya yönelik ödevleri yaparken motive oldukları ifade edilmiştir. Akbaba (2006) öğrencilerin ilgi duydukları konular üzerinde ödev verilmesinin öğrencinin motivasyonunu arttırdığını ve bu motivasyon sürecinde de öğrenci başarısına katkı sağladığını belirtmiştir. Arslan ve Elma (2023) araştırmasında ödevlerin; öğrencilerde motivasyon, kendine güvenme ve başarılı olma duygusunun gelişimine katkı sağladığı belirtilmiştir. Bunun yanında Duru ve Çoğmen (2017) yürüttükleri çalışmada öğrencilerin; bizzat içinde aktif olarak görev aldıkları proje, araştırma ve tasarım gibi ödev türlerinden hoşlandıklarını ve derse olan ilgilerini arttırdığını belirtmiştir. Bu bağlamda öğrencinin bizzat içinde aktif olarak görev aldığı araştırma, proje, tasarım ve performans türü ödevlerin derste

kullanılmasının; ilgi duyduğu konuya yönelik ödev verilmesinin öğrenci motivasyonunu ve başarısını olumlu yönde etkilediği söylenebilir.

Mevcut araştırmada öğretmenlerin geneli fen dersinde verilen ödevlerin; öğrencilerin dil, duyuşsal ve sosyal becerilerinin gelişmesine katkı sağladığını düşünmektedir. Alinyazındaki benzer çalışmalara bakıldığında Batman ve ark., (2022) çalışmalarında öğretmenler; verilen ödevlerin öğrencilerin dil, bilişsel, sosyal, duygusal ve fiziksel gelişimine katkı sağladığını dile getirmiştir. Yel (2019) yürüttüğü çalışmada öğretmenler ödevlerin duyuşsal alanda; öğrencilerin sorumluluk duygusunu, öğrenmeye karşı ilgisini ve kendine olan güven duygusunu geliştirme konusunda beceriler kazandırdığını düşünmektedir. Sosyal alanda ise öğrencilere; yaparak yaşayarak öğrenme, kendini ifade etme, öğrendikleri bilgileri yakından izleme fırsatı verme ve iş birliği içerisinde çalışma fırsatı kazandırma konusunda katkı sağladığını düşünmektedir. Bununla birlikte Şentürk (2013) yürüttüğü çalışmada öğrencilerin; bilişsel, duyuşsal ve sosyal alanlarda beceriler kazanabilmesi adına ödevlerin gerekli olduğunu belirtmiştir. Müfredatın değişimine yetenek ve becerilerinin gelişimi konusunda destekleyici nitelikte adımlar atıldığı görülmektedir (Cansoy, 2018). Bu bağlamda bilişsel, duyuşsal ve sosyal alanda ödevlerin nasıl ve ne şekilde kullanılacağı konusu üzerinde önemle durulması gereken bir konudur.

Literatüre bakıldığında öğretmenlerin ödev konusunda olumlu ve olumsuz görüşlerini ifade ettikleri birçok araştırmanın yer aldığı görülmektedir. Bu araştırmalara bakıldığında öğretmenlerin genel olarak ödevin öğrencilere tekrar, pekiştirme sorumluluk alma, öğrenilen bilgilerin tekrar edilmesi konusunda fayda sağladığını ve ödev uygulamalarının öğrenciler için gerekli olduğunu düşünmektedir (Ersoy ve Anagün, 2009; Deveci, 2011; Özer ve Öcal, 2013; Yavich ve Davidovitch, 2020; Sayan ve Mertoğlu, 2020; Syla, 2023). Bununla birlikte ödevin bazı öğretmenlere zorlama ve eziyet kavramını hatırlattığını (Ok ve Çalışkan, 2019), gereksiz yük olduğunu (Baynazoğlu, 2019), öğrencilere bıkkınlık yarattığını ve onların dersten soğumasına neden olduğunu, oyun zamanlarını kısıtladıklarını belirten olumsuz ifadeler de katıldıkları görülmektedir. Buna karşı mevcut araştırmada öğretmenlerin, veri toplama aracında bulunan ödevin öğrenciler üzerindeki olumsuz etkilerin yer aldığı ifadelerle çoğunlukla katılmadıkları ve ödevler

konusunda genellikle olumlu düşüncelere sahip oldukları görülmüştür. Bununla birlikte çoğunluk dışında kalan öğretmenlerin ise verilen ödevlerin; öğrencilerin stres ve sıkıntısını arttırdığı, oyun vakitlerini sınırladığı, hazıra alışma davranışını ortaya çıkardığı ödevlere yönelik olumsuz ifadelerle de katıldıkları görülmüştür.

Yapılan araştırmada öğretmenlerin derste, test ve çalışma yaprağı dışında öğrencilerin eğitim sürecinde aktif olmalarını sağlayacak ödev türlerine de (proje, araştırma, performans, maket ve model hazırlama, deney) yer verdikleri görülmüştür. Öğretmenler; maket ve model hazırlama türü ödevlerin, öğrencilerin düşünme becerilerini geliştirdiğini ve bireye yaratıcılık kazandırdığını belirtmiştir. Bununla birlikte öğrencilerin problem çözme becerisini arttıran, özgüven duygularını geliştiren araştırma ve proje türü ödevlerinde önemli olduğunu düşünmektedir. Bu bulgular ışığında Bozkurt ve ark., (2014) yürüttükleri çalışmada öğretmenler; proje ve performans ödevlerinin öğrenciye yaparak yaşayarak öğrenmelerini sağlama, sorumluluk ve konuşma becerisi kazandırma ve araştırma yönünü geliştirme konusunda olumlu katkılar sağladığını dile getirmiştir. Ayvacı ve ark., (2015) öğretmenlerin; fen derslerinde yer alan soyut kavramların öğretilmesi, beceri kazandırılması ve öğrenilen konuların pekiştirilmesi adına öğrencilerle birlikte maket ve model yapımına önem verdikleri belirtilmiştir. Bu bağlamda öğrencilerin derste aktif olmalarını sağlayan ödev türlerinin (proje, performans, maket ve model hazırlama) kullanılması öğrencilerin problem çözme, düşünme ve yaratıcılık becerilerinin; özgüven, sorumluluk ve araştırma duygularının gelişmesine katkı sağladığı söylenebilir.

Bağlama (2022) araştırmasında öğretmenlerin derste test, araştırma ve proje türü ödevleri kullandıkları belirtilmiştir. Öğretmenlerin derste kullandığı ödev türleri arasında çoğunlukla öğretimsel amaçlı ödevlere sıklıkla yer verdikleri ve buna bağlı olarak çoktan seçmeli alıştırmalar sorularını derste daha çok tercih ettikleri görülmüştür. Bununla birlikte Kalsen ve ark., (2020) araştırmalarında öğretmenlerin, öğrenci başarısını arttırmak ve girecekleri sınava yönelik pratik kazanılması açısından test türü ödevlere ağırlık verildiği tespit edilmiştir. Yapılan bu araştırmada da fen öğretmenleri, araştırma ödevlerinin daha etkili olduğunu düşünmelerine rağmen derslerinde sınav bazlı eğitim sisteminden dolayı konuların tekrar edilmesi amacıyla test türü ödevlere de sıklıkla yer verdikleri dile getirilmiştir. Bu bağlamda

öğrenilen bilgilerin daha kolay pekiştirilmesi, öğrenme eksikliklerinin daha kolay tespit edilmesi ve sınava yönelik tekrar amacıyla derste test türü ödevlerin daha sık kullanılması tercih edilmiş olabilir.

Mevcut araştırmada öğretmenlerin yarıya yakınının fen bilimleri dersinde bir sonraki derse yönelik ödev verilmesinin sakıncalı olduğu ifadesine katılırken, diğer yarısında fen bilimleri dersinde bir sonraki derse yönelik ödev verilmesinin sakıncalı olduğu ifadesine katılmadıkları görülmüştür. Alanyazındaki çalışmalara bakıldığında, mevcut araştırmada olduğu gibi literatürde de yer alan bazı çalışmalarda bu konuya yönelik farklı fikirlerin yer aldığı görülmektedir. Bu çalışmaların arasında Rosario ve ark., (2015) araştırmalarında tekrar, hazırlık ve öğrenilen bilgilerin yeni etkinliklere transfer edilmesi amacıyla verilen ödevlerin öğrenci başarısı üzerindeki etkisini incelediklerinde bir sonraki derse hazırlık ve tekrar amaçlı verilen ödevlerin öğrenci başarısı üzerinde bir fark yaratmadığı görülmüştür. Buna benzer olarak Trautwein ve ark., (2009) çalışmalarında derse hazırlık amacıyla verilen ödevlerin, elde edilen bilgilerin transfer edilmesi amacıyla verilen ödevlere göre öğrenci başarısı üzerinde daha az etkili olduğu belirtilmiştir. Kapıkıran ve Kıran (1999) araştırmalarında öğretmenlere, işlenmemiş konulara yönelik ödev verilmemesi gerektiği konusunda önerilerde bulunmuşlardır. Bunun aksine literatürde yer alan bazı çalışmalarda ise öğretmenlerin işlenmemiş kazanımlara yönelik ödevleri bir sonraki derse hazırlık ve pekiştirme amacıyla tercih ettikleri görülmüştür (Lee ve Pruitt, 1979; Van Voorhis, 2004; Gedik ve ark., 2018; Kaplan, 2018; Baynazoğlu, 2019; Çetinkaya, 2019).

Sonuç olarak, fen öğretmenlerinin genel olarak ödev konusunda olumlu düşüncelere sahip oldukları görülmüştür. Uygulanan ankette fen öğretmenleri; araştırma ödevlerinin öğrencide merak uyandırması, yaratıcı düşünme becerisi ve sorumluluk kazandırması adına önemli bir ödev türü olduğunu dile getirmiştir. Aynı zamanda öğretmenler, fen dersinde verilen ödevlerin öğrencide dil, duyuşsal, sosyal, bilgi toplama ve problem çözme becerilerinin gelişmesine de katkı sağladığını düşünmektedir. Bunun yanında fen bilgisi öğretmenlerinin araştırma ödevlerinin daha etkili olduğunu düşünmekle birlikte derste test teknikli ödevleri daha sık tercih ettikleri görülmüştür.

5.1.ÖNERİLER

5.1.1 Öğretmene Yönelik Öneriler

- Öğretmenlerin araştırma ödevlerinin daha etkili olduğunu düşünmekle birlikte derste test teknikli ödevleri daha sık tercih ettikleri görülmüştür. Bu bağlamda fen dersinde öğrencilerin, aktif olmasını sağlayacak ve üst düzey düşünme becerilerini geliştirecek ödev türlerinin sayısı artırılabilir.
- Öğretmenlerin genellikle verilen ev ödevlerine velilerin katkıda bulunmasının, öğrencinin akademik başarısını arttırmada olumlu bir etkisinin olduğunu düşünmektedir. Bu bağlamda ebeveyn ve çocuğun etkileşimini arttırmaya yönelik ödevlere daha sık yer verilerek ailelerin bu süreç içerisine dâhil olması sağlanabilir.

5.1.2 Gelecekteki Araştırmalara Yönelik Öneriler

- Araştırmada, öğretmenlerin derste araştırma türü ödevlerin daha etkili olduğunu ve öğrenci motivasyonunu arttırdığını düşünmektedir. Bu bağlamda araştırma türü ödevlerin öğrenci başarısı ve motivasyonu arasındaki ilişkiyi gösteren korelasyonel bir çalışma yapılabilir.
- Öğretmenler verilen ödevlerin öğrenci dil, duyuşsal ve sosyal becerilerinin gelişmesine katkı sağladığını düşünmektedir. Literatüre bakıldığında ödevin, öğrencilere duyuşsal ve sosyal alanda kazandırdığı becerilere yönelik yapılan çalışmalar yer alırken; dil becerisi konusundaki çalışmaların yetersiz olduğu görülmektedir. Bu bağlamda derste verilen ödevlerin öğrenci dil becerisi üzerindeki etkisine yönelik çalışmalara da yer verilebilir.
- Test teknikli ödevlerin ile öğrencilerin derste aktif olmalarını sağlayan ödev türlerinin öğrenci başarısı üzerindeki etkisine yönelik deneysel bir çalışma yapılabilir.
- Öğretmenlerin fen dersinde bir sonraki derse yönelik ödev verilmesinin sakıncalı olduğu konusunda ayrışan fikirlere sahip oldukları görülmektedir. Öğretmenlerin bu konuda ayrışan fikirlerin neden kaynaklandığına yönelik araştırmalara yer verilebilir.

6.KAYNAKLAR

- Akbaba, S. (2006). Eğitimde motivasyon. *Atatürk Üniversitesi Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi Dergisi*, (13), 343-361.
- Akgün, A., Çinicı, A., Yıldırım, N., ve Köprübaşı, M. (2015). Ortaokul 8. sınıf öğrencilerinin fen ve teknoloji dersi kavramlarını günlük hayata transfer düzeylerinin incelenmesi. *Eğitimde Kuram ve Uygulama*, 11(4), 1356-1368.
- Aksu, D. (2018). Öğrenme-öğretme sürecinde ev ödevi: Hong Kong örneği. *Journal of Multidisciplinary Studies in Education*, 2(4), 66-79.
- Aladağ, C. ve Doğu, S. (2009). Fen ve teknoloji dersinde verilen ödevlerin öğrenci görüşlerine göre değerlendirilmesi. *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, (21), 15-23.
- Arslan, A. (2021). Eğitsel oyun içerikli fen ev ödevlerinin ortaokul öğrencilerinin akademik başarısına etkisi ve öğrencilerin eğitsel oyun içerikli ev ödevlerine yönelik görüşleri.Yüksek Lisans Tezi. Necmettin Erbakan Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü. Matematik ve Fen Bilimleri Eğitimi Anabilim Dalı, Konya
- Arslan, A., ve Elma, M.. (2023). Ev ödevlerinin öğretmen görüşlerine göre analizi: bir olgu bilim araştırması. *Milli Eğitim Dergisi*, 52(238), 981-1010.
- Atlı, S. (2012). 4. sınıf fen ve teknoloji dersinde ev ödevlerinin öğrencilerin kavram öğrenme düzeylerine, akademik başarılarına ve ev ödevlerine yönelik tutumlarına etkisi. Yüksek Lisans Tezi. Niğde Üniversitesi. Eğitim Bilimleri Enstitüsü. Sınıf Öğretmenliği Anabilim Dalı, Niğde
- Avcı, S. (2022). Farklılaştırılmış ev ödevleri. Sonçağ Yayıncılık Matbaacılık, 1. Baskı, Ankara, 1s.
- Ayvacı, H. Ş., Bebek, G., ve Durmuş, A. (2015). Fen bilimleri programındaki modelleme kazanımlarının önemi ve uygulanabilirliği hakkında öğretmen görüşleri. *Amasya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 4(2), 334-350.
- Bağlama, Y. (2022). Ortaokul öğrencilerine verilen fen bilimleri ödevleri ve geribildirimlerine yönelik öğretmen, öğrenci ve veli görüşleri. Yüksek Lisans Tezi. Hasan Kalyoncu Üniversitesi. Lisansüstü Eğitim Enstitüsü. Eğitimde Ölçme Ve Değerlendirme Anabilim Dalı. Gaziantep
- Batman, K. A., Beidoğlu, M. and Köklü, S. (2022). Homework assignments for the science and technology course in 5th grade in Northern Cyprus. *Cogent Education*, 9(1), 2149227.
- Baynazoğlu, L. (2019). Sınıf öğretmenlerinin ev ödevleri hakkındaki görüşlerinin incelenmesi. *Milli Eğitim Dergisi*, 48(221), 51-71.

- Bozkurt, S., Aslanargun, E., ve Akın, S. (2014). İlköğretimde uygulanan proje ve performans ödevlerine ilişkin sınıf öğretmenlerinin görüşleri. *Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, (18), 157-173.
- Büyükbayraktar, F.N. (2022). Eğitimin kavramsal temelleri. Efe Akademik Yayıncılık, No: 24/125, İstanbul, 90s.
- Büyüköztürk, Ş. (2007). Sosyal Bilimler İçin Veri Analizi El Kitabı, 7. Baskı, Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık
- Büyüktokatlı, N. (2009). İlköğretimde ev ödevi uygulamalarına ilişkin öğretmen görüşlerinin incelenmesi. Yüksek Lisans Tezi. Selçuk Üniversitesi. Sosyal Bilimler Enstitüsü. Sınıf Öğretmenliği Anabilim Dalı. Konya
- Cansoy, R. (2018). Uluslararası çerçevelere göre 21. yüzyıl becerileri ve eğitim sisteminde kazandırılması. *İnsan ve Toplum Bilimleri Araştırmaları Dergisi*, 7(4), 3112-3134.
- Çelebi, C. ve Arslantaş, S. (2021). Öğrenme ve öğretme sürecinde ödev. Eğiten Kitap Yayıncılık, Ankara.
- Çepni, S. (2018). Araştırma ve proje çalışmalarına giriş. Celepler Matbaacılık Yayın ve Dağıtım. Trabzon.
- Çetinkaya, K. (2019). İlkokul öğretmenlerinin hayat bilgisi dersinde ev ödevi uygulamalarına ilişkin görüşleri: Pendik ilçesi örneği. Yüksek Lisans Tezi. Sakarya Üniversitesi. Eğitim Bilimleri Enstitüsü. Sınıf Öğretmenliği Anabilim Dalı. Sakarya.
- Cooper H., James J. L., Barbara N. and Scott G. (1998). Relationships among attitudes about homework assigned and completed, and student achievement. *Journal of Educational Psychology*, (9),70-83.
- Cooper,H. (1989). Homework. White Plains, NY: Longman.
- Cooper, H. (2001). Homework for all--in moderation. *Educational leadership*, 58(7), 34-38.
- Cooper, H., Robinson, J. C., and Patall, E. A. (2006). Does homework improve academic achievement? A synthesis of research, 1987–2003. *Review of educational research*, 76(1), 1-62.
- Deveci, İ. (2011). Fen ve teknoloji dersi kapsamında ilköğretim yedinci ve sekizinci sınıflarda verilen ödevler hakkında öğrenci, öğretmen ve veli görüşleri. Yüksek Lisans Tezi. Sakarya Üniversitesi. Eğitim Bilimleri Enstitüsü. Fen Bilgisi Eğitimi Anabilim Dalı. Sakarya.
- Duru, S. ve Çoğmen, S. (2017) ilkokul-ortaokul öğrencileri ve velilerin ev ödevlerine yönelik görüşleri. *Elementary Education Online*, 16(1), 354-365.
- Epstein, J. L., ve Van Voorhis, F. L. (2001). More than minutes: Teachers' roles in designing homework. *Educational psychologist*, 36(3), 181-193.

- Ergün, M. ve Özdaş, A. (1997). Öğretim ilke ve yöntemleri. Kaya Matbaacılık, İstanbul
- Ersoy, A., ve Anagün, Ş. S. (2009). Sınıf öğretmenlerinin fen ve teknoloji dersi ödev sürecine ilişkin görüşleri. *Necatibey Eğitim Fakültesi Elektronik Fen ve Matematik Eğitimi Dergisi*, 3(1), 58-79.
- Forster, K. (2000). Homework: A bridge too far?. *Issues in Educational Research*, 10(1), 21-37.
- Gedik, N., Altıntaş, E., ve Kaya, H. (2018). Fen ve teknoloji dersinde verilen ev ödevleri hakkındaki öğrenci görüşleri. *Journal Of European Education*, 1(1), 6-13.
- Gill, B. P., and Schlossman, S. L. (2003). A nation at rest: The American way of homework. *Educational Evaluation and Policy Analysis*, 25(3), 319-337.
- Güneş, F. (2014). Eğitimde ödev tartışmaları. *Bartın University Journal of Faculty of Education*, 3(2), 1-25.
- Gür, H. (2002). Ev ödevi yapma stillerinin akademik başarıya etkisi. 5. Ulusal Fen Bilimleri ve Matematik Eğitimi Kongresi'nde sunulmuş sözlü bildiri, Ortadoğu Teknik Üniversitesi, Ankara, 31, 2017.
- Güven, S., ve Demirçelik, D. A. (2013). 6. 7. ve 8. sınıf öğrencilerin performans ödevleri hakkındaki görüşleri ve bu ödevi hazırlamaya yönelik etik algıları. *International Journal of Eurasia Social Sciences*, 2013(13), 83-104.
- Holmes, M. (1989). Time spent on homework and academic achievement. *Educational Research*. 31(1),36-45
- Hong, E., and Milgram, R. M. (2000). Homework: Motivation and learning preference. Bloomsbury Publishing USA.
- İlgar, Ş. (2005). Ev ödevlerinin öğrenci eğitimi açısından önemi. *HAYEF Journal of Education*, 2(1), 119-134.
- Kalsen, C., Kaplan, İ., ve Şimşek, M. (2020). İlkokullardaki ev ödevlerine ilişkin yönetici, öğretmen ve veli görüşleri. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 20(1), 527-547.
- Kapıkıran, Ş., ve Kıran, H. (1999). Ev ödevinin öğrencinin akademik başarısına etkisi. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 5(5), 54-60.
- Kaplan, B. (2006). İlköğretim 6. sınıf “Yaşamımızı Yönlendiren Elektrik” ünitesinde ev ödevi verilmesinin öğrenci başarısına ve kavram öğrenmeye etkisi. Yüksek Lisans Tezi. Marmara Üniversitesi. Eğitim Bilimleri Enstitüsü. İlköğretim Anabilim Dalı. İstanbul.
- Kaplan, G. (2018). Ortaokul öğrencilerine verilen matematik ödevleri hakkında öğrenci, öğretmen ve veli görüşleri. Yüksek Lisans Tezi. Hacettepe Üniversitesi. Eğitim Bilimleri Enstitüsü. Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı. Ankara.

- Karadağ, M. (2016). Ev ödevi faydalı mı? Zararlı mı? Köşe Yazıları, <https://www.sivasirade.com/yazi/-1085.html> [Erişim Tarihi: 08.12.2022]
- Karasar, N. (2000). Bilimsel Araştırma Yöntemi. Ankara, Tekışık Ofset.
- Kaya, V. H., ve Kaya, E. (2018). Fen başarısını artırmak için ödevler ve kurslar gerekli midir? *Anadolu Öğretmen Dergisi*, 2(1), 48-62.
- Kayan, M. F., ve Adıgüzel, A. (2021). Evde ders okulda ödev modelinin akademik başarı, kalıcılık ve uzun vadede kalıcılığa etkisi. *Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 18(2), 300-331.
- Keith, T. Z., Keith, P. B., Troutman, G.C., Bickley, P.G., Trivette, P.S. and Singh, K. (1993), 'Ebeveyn katılımı sekizinci sınıf öğrenci başarısını etkiler mi? Ulusal verilerin yapısal analizi. *School Psychology Review*, 22, 474-96
- Kırpık, M. A., ve Engin, A. O. (2009). Fen bilimlerinin öğretiminde laboratuvarın yeri önemi ve biyoloji öğretimi ile ilgili temel sorunlar. *Kafkas Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Dergisi*, 2(2), 61-72.
- Krejcie, R. V., and Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30, 607-610.
- Lee, J. F. and Pruitt, K. W. (1979). Homework assignments: Classroom games or teaching tools? *The Clearing House*, 53,1, 31-35
- MEB (2018). fen bilimleri dersi taslak öğretim programı (ilkokul ve ortaokul 3,4,5,6,7,8. sınıflar). Ankara:Temel Eğitim Genel Müdürlüğü.
- MEB (2023). Özel Eğitim ve Rehberlik Bölümü Genel Müdürlüğü <https://orgm.meb.gov.tr> [Erişim Tarihi: 04.03.2023]
- MEB (2023). Milli Eğitim İstatistikleri Örgün Eğitim. <https://sgb.meb.gov.tr> [Erişim Tarihi: 04.05.2023]
- Minke, T. A. (2017). Types of homework and their effect on student achievement.
- Ok, M. ve Çalışkan, M. (2019). Ev ödevleri: Öğretmen, öğrenci ve veli görüşleri. *OPUS International Journal Of Society Researches*, 11(18), 594-620.
- Özer, B., ve Öcal, S. (2013). Sınıf öğretmenlerinin ev ödevlerine yönelik uygulamalarının ve görüşlerinin değerlendirilmesi. *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim Dergisi*, 2(1)
- Pınarbaşı, T., Doymuş, K., Canpolat, N., ve Bayrakçeken, S. (1998). Üniversite kimya bölümü öğrencilerinin bilgilerini günlük hayatla ilişkilendirebilme düzeyleri. III. Fen Bilimleri Eğitimi Sempozyumu. Trabzon, 268-271.
- Rosario, P., Nunez, J. C., Vallejo, G., Cunha, J., Nunes, T., Mourao, R., and Pinto, R. (2015). Does homework design matter? The role of homework's purpose in student mathematics achievement. *Contemporary Educational Psychology*, 43, 10-24.

- Sarıduman, İ., Bektaş, O., ve Hamalosmanoğlu, M. (2018). Farklı fen bilimleri öğretmenlerinden ders alan 6. sınıf öğrencilerinin fen'e yönelik bakış açıları. *İlköğretim Online*, 17(3).
- Sayan, H., and Mertoglu, H. (2020). Investigation of the opinions of science teachers about homework. *Journal of Education and Learning*, 9(2), 232-241.
- Sayan, H., and Mertoglu, H. (2020). Investigation of the opinions of science teachers about homework. *Journal of Education and Learning*, 9(2), 232-241.
- Sayan, H., and Mertoglu, H. (2020). Investigation of the opinions of science teachers about homework. *Journal of Education and Learning*, 9(2), 232-241.
- Şentürk, A. (2013). Ev ödevlerinin ilköğretim birinci sınıf öğrencilerinin ilkökuma yazma becerilerine etkisi. Yüksek Lisans Tezi. Gazi Üniversitesi. Eğitim Bilimleri Enstitüsü. Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı. Ankara
- Syla, L. B. (2023). Perspectives of primary teachers, students, and parents on homework. *Education Research International*, 2023.
- Tertemiz, N. I. (1991). Ödevin başarıya etkisi. *Eğitim ve Bilim*, 15(81).
- The Research Advisors (2006). Sample size table. Retrieved from <https://www.researchadvisors.com/tools/SampeSize.htm> [Erişim Tarihi: 04.03.2023]
- Trautwein, U., Niggli, A., Schnyder, I., and Lüdtke, O. (2009). Between-teacher differences in homework assignments and the development of students' homework effort, homework emotions, and achievement. *Journal of Educational Psychology*, 101(1), 176.
- Turanlı, A.S. (2007). Gerçek bir ikilem: ödev vermek ya da vermemek. *Gaziosmanpaşa Üniversitesi Sosyal Bilimler Araştırmaları Dergisi*, 2(1), 136-154.
- Türkoğlu, A., İflazoğlu, A., ve Karakuş, M. (2007). İlköğretimde ödev. İstanbul: Morpa Yayıncılık.
- Üstel, M. F. (2016). Ödevin akademik başarıya etkisi: Bir meta analiz çalışması. Yüksek Lisans Tezi. Akdeniz Üniversitesi. Eğitim Bilimleri Enstitüsü. Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı. Antalya
- Van Voorhis, F. L. (2001). Interactive science homework: An experiment in home and school connections. *Nassp Bulletin*, 85(627), 20-32.
- Van Voorhis, F. L. (2004). Reflecting on the homework ritual: Assignments and designs. *Theory Into Practice*, 43(3), 205-12.
- Varışoğlu, B., ve Şeref, İ. (2012). İlköğretim 5. ve 6. sınıf öğrencilerinin türkçe dersi ödevleri hakkında görüşleri. *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim (Teke) Dergisi*, 1(3), 158-173.
- Walberg, H. J. (1985). Homework's powerful effects on learning. *Educational Leadership*, 42(7), 76-79.

- Walker, J. M., Hoover-Dempsey, K. V., Whetsel, D. R., and Green, C. L. (2004). Parental involvement in homework. A review of current research and its implications for teachers, after school program staff, and parent leaders. *Harvard Family Research Project*.
- Xu, J. (2004). Family help and homework management in urban and rural secondary schools. *Teachers College Record*, 106(9), 1786-1803.
- Yavich, R., and Davidovitch, N. (2020). Homework: at home or at school?--attitudes of teachers, parents and the general public: A case study. *International Education Studies*, 13(6), 170-179.
- Yel, M. (2019). Eğitimde ödevlendirmeye ilişkin öğretmen görüşleri. Yüksek Lisans Tezi. Gazi Üniversitesi. Eğitim Bilimleri Enstitüsü. Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı . Ankara
- Yiğit, N., Devocioğlu, Y. ve Ayvacı, H.Ş. (2002). İlköğretim fen bilgisi öğrencilerinin günlük yaşamdaki olgu ve olaylarla ilişkilendirme düzeyleri. V. Ulusal Fen Bilimleri ve Matematik Eitimi Kongresi. Ortadoğu Teknik Üniversitesi, Ankara.
- Yıldırım, V. Y. (2020). Üniversite öğrencilerinin ödev konusundaki görüşlerinin değerlendirilmesi. *Yükseköğretim Dergisi*, 10(2), 233-246.
- Yılmaz, F., ve Tarı, I.Ö. (2010), Fen ve teknoloji dersinde ev ödevlerine aile katılımı: bir olguilim çalışması. 9. Ulusal Sınıf Öğretmenliği Eğitimi Sempozyumu, Elazığ, 287-292.
- Yuladır, C., ve Doğan, S. (2009). Fen ve teknoloji dersinde öğrencilerin ev ödevi performansını arttırmaya yönelik bir eylem araştırması. *Çankaya Üniversitesi Hukuk Dergisi*, 12(2), 211-238.
- Zheng, L. (2023). A study on students' perspectives on homework and its role in their learning at Chines school. Master's thesis. Faculty of Education.

EKLER

EKLER

EK:1 Öğretmenlerin Ödev Karşı Tutum Anketi

Değerli Öğretmenlerim,

Bu anket sizlerin fen dersinde verilen ödevler hakkındaki görüşlerinizi elde etmek amacıyla hazırlanmıştır. Çalışmanın güvenilir sonuçlara ulaşması ankete vereceğiniz samimi cevaplara bağlıdır. Lütfen aşağıda ödevle ilgili verilen maddeleri dikkatlice okuyunuz ve size yakın olan tek bir seçeneği işaretleyiniz. Ödevle ilgili sorulan soruları samimi ve açık bir şekilde yanıtlayınız. Katılımınız için şimdiden teşekkür ederim.

Kişisel Bilgiler

Cinsiyet: Kadın () Erkek ()

Görev yapılan il:

Okul Adı:

Hizmet Yılı:

Anket Soruları	Tamamen Kabuluyorum	Kabuluyorum	Kısmen Kabuluyorum	Kabulmuyorum	Tamamen Kabulmuyorum
1.Fen dersinde verilen ödevlerin, öğrencilerin akademik başarıları üzerinde olumlu bir etkisi vardır					
2.Fen dersinde verilen ödevler öğrencilerin konuyla ilgili eksikliklerini görmesine olanak tanır					
3.Fen dersinde verilen ödevler öğrencilerin farklı kaynaklardan yararlanmasını sağlar					
4.Fen dersinde verilen ödevler, öğrencilerin derste öğrendiği bilgilerin tekrar edilmesi için gereklidir.					
5.Fen bilimleri dersinde verilen etkileşimli ev ödevleri öğrencilerin başarısını olumlu yönde etkiler					
6.Fen dersinde verilen araştırmaya dayalı ödevler, öğrencilerin motivasyonunun artmasına katkı sağlar					
7.Fen dersinde verilen ödevler öğrencinin derse olan ilgisini artırır					
8.Fen dersinde verilen ödevlerin öğrencinin konuya olan motivasyonunu artırır					
9.Fen dersinde verilen ödevler öğrencide özgüven duygusunu geliştirir					
10.Fen dersinde verilen ödevler çocukların günlük yaşamlarında sorumluluk bilinci kazanmasına katkı sağlar.					
11.Fen dersinde verilen ödevlerin öğrencilerin yaratıcılık gelişimine katkı sağlar					
12.Fen dersinde verilen ödevler öğrencilere kendi kendine öğrenme yeteneği kazandırır					
13.Fen dersinde verilen ödevler öğrencilere düzgün çalışma alışkanlığı kazandırır					
14. Fen dersinde verilen ödevler öğrencilerin yaşam boyu öğrenimlerine katkı sağlar					
15.Fen dersinde verilen ödevler öğrencinin ders kazanımlarının tekrar edilmesine katkı sağlar					
16. Fen dersinde verilen ödevler öğrencileri planlı olmaya yöneltir					

Anket Soruları	Tamamen Katılıyorrum	Katılıyorrum	Kısmen Katılıyorrum	Katılmıyorrum	Tamamen Katılmıyorrum
17. Fen dersinde verilen ödevler öğrenci-öğretmen etkileşimine katkı sağlar					
18. Velilerin, öğrencilerin ödevlerine katkıda bulunması öğrenci başarısını arttırmada olumlu bir etkisi vardır					
19. Fen dersinde verilen ödevle öğrencilerin dil becerilerine katkı sağlar					
20. Fen dersinde verilen ödevle öğrencilerin duyuşsal becerilerine katkı sağlar					
21. Fen dersinde verilen ödevle öğrencilerin sosyal becerilerine katkı sağlar					
22. Fen dersinde verilen ödevler öğrencilerde problem çözme becerisi gelişmesine katkı sağlar					
23. Fen dersinde verilen ödevler öğrencide bilgi toplama becerisini geliştirir					
24. Fen dersinde verilen ödevler öğrencinin dinlenmeye daha az zaman ayırmasına neden olur					
25. Fen dersinde verilen ödevler öğrencilerin oyun vakitlerini sınırlandırır					
26. Fen dersinde verilen ödevler öğrenci üzerinde baskı oluşturur.					
27. Fen dersinde verilen ödevler öğrencide hazır alışıma davranışı ortaya çıkarır					
28. Fen dersinde verilen ödevler öğrencinin stres ve sıkıntı düzeyini yükseltir					
29. Fen dersinde bir sonraki dersin kazanımlarına yönelik ödev verilmesi sakıncalı olabilir.					

Açık Uçlu Sorular

(Bu bölümdeki soruları mutlaka cevaplayınız)

1. Fen bilimleri dersinde verdiğiniz ödev çeşitleri nelerdir? (Örnek: Test, çoktan seçmeli ...)

2. En etkili olduğunu düşündüğünüz ödev türü hangisidir? Neden?

EK:2 Milli Eğitim Bakanlığı İzni

T.C.
TRABZON VALİLİĞİ
İl Millî Eğitim Müdürlüğü

Sayı : E-82438636-605.99-77878727
Konu : Bilimsel Araştırma İzni
(Esmâ KURBAN)

08/06/2023

VALİLİK MAKAMINA

Ordu Üniversitesi Matematik ve Fen Bilimleri Eğitimi Ana Bilim Dalı Fen Bilgisi Eğitimi Bilim dalında kayıtlı 21521200003 numaralı tezli yüksek lisans programı öğrencisi Esmâ KURBAN'ın, Dr. Öğr. Üyesi Fatma Nur BÜYÜKBAYRAKTAR danışmanlığında hazırlamakta olduğu "**Fen Bilimleri Öğretmenlerinin Eğitimde Ödevlerin Kullanılmasına Yönelik Görüşlerinin İncelenmesi**" isimli çalışması kapsamında İlimize bağlı resmi ortaokullarda görev yapan Fen Bilimleri öğretmenleriyle çalışma yapma isteği Müdürlüğümüz Araştırma İzinleri Değerlendirme Komisyonu tarafından incelenmiştir.

Bahsi geçen çalışmanın eğitim öğretimi aksatmayarak yaz tatilinden 3 hafta öncesine kadar bitecek şekilde; 2022-2023 eğitim öğretim yılında yapılması gerekmektedir.

Araştırmacının 2020/2 sayılı genelge doğrultusunda hareket etmesi, **izinsiz herhangi bir ses ve görüntü kaydı yapılmasına kesinlikle izin verilmemesi**, elde edilen verilerin çalışma kapsamı dışında kullanılmaması, **mühürlü anket ve ölçeklerin kullanılması** ve sonuçların bir örneğinin Ar-Ge birimine teslim edilmesi kaydıyla, çalışmanın okul müdürlerinin de uygun göreceği zamanlarda ve kontrolünde uygulanması Müdürlüğümüzce uygun görülmektedir.

Makamlarınızca da uygun görüldüğü takdirde olurlarınıza arz ederim.

Evren GÖRMÖŞ
Millî Eğitim Müdürü

OLUR

Ömer ŞAHİN
Vali a.
Vali Yardımcısı

Adres : Trabzon İl Millî Eğitim Müdürlüğü
Strateji Geliştirme Şubası (Ar-Ge Birimi)
Telefon No : 0462)223 55 52
E-Posta: argetmshano@gmail.com
Kep Adresi : mteb@trb1.kep.tr

Bu belge güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Adresi : <https://www.turkiye.gov.tr/mteb-ebys>
Bilgi için: YUSUF CEBİ
Uyvan : Öğretmen
Faks:4622302096

İnternet Adresi: trabzonerge.meb.gov.tr

Bu belge güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır. <https://trabzonerge.meb.gov.tr/adresizden> 86af-565b-320f-bb0e-2317 kodi ile teyit edilebilir.

1/4

ÖZGEÇMİŞ

Kişisel Bilgiler	
Adı Soyadı	Esmâ KURBAN
Doğum Yeri	
Doğum Tarihi	
Uyruğu	◆ T.C. ☐ Diğer:
Telefon	
E-Posta Adresi	

Eğitim Bilgileri	
Lisans	
Üniversite	Ordu Üniversitesi
Fakülte	Eğitim Fakültesi
Bölümü	Fen Bilgisi Öğretmenliği
Mezuniyet Yılı	06.07.2020

Yayımlar
Büyükbayraktar, F. N. ve Kurban, E. (2023). Fen bilimleri öğretmen adaylarının hazırladıkları ders planlarının incelenmesi: Bilim Merkezine Sanal Gezinti. <i>İstanbul Aydın Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi</i> , 9(2), 183-202.